

Steagul ROȘU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R.
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XLIV, NR. 11 261

MIERCURI, 30 NOIEMBRIE 1988

12 PAGINI — 50 BANI

Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

cu privire la

STADIUL ACTUAL AL SOCIETĂȚII SOCIALISTE ROMĂNEȘTI
ȘI PERSPECTIVELE DEZVOLTĂRII SALE VIITOARE,
PERFECTIONAREA CONDUCERII ECONOMICO-SOCIALE,
DEZVOLTAREA DEMOCRAȚIEI MUNCITOREȘTI-REVOLUȚIONARE;
ROLUL STATULUI ȘI AL ORGANISMELOR DEMOCRATICE.
CREȘTEREA ROLULUI PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI
ACTIVITATEA IDEOLOGICĂ, POLITICO-EDUCATIVĂ,
RIDICAREA NIVELULUI DE CUNOAȘTERE ȘTIINȚIFICĂ, DE
CULTURĂ, A CONȘTIINȚEI REVOLUȚIONARE. RAPORTUL DE
FORȚE ȘI CARACTERISTICILE FUNDAMENTALE ALE
SITUAȚIEI INTERNAȚIONALE

Stimați tovarășii,

Sedința comună a Plenarei Comitetului Central, a organismelor democrației muncitorești-revoluționare și organizațiilor de masă dezbate problemele stadiului actual al societății socialiste românești și perspectivele dezvoltării sale viitoare, pornind de la necesitatea unei analize științifice, materialist-dialectice, a marilor transformări revoluționare de până acum și stabilește noile obiective strategice ale

activității politico-organizatorice, în vederea înlăturării neabătute a hotărârilor Congresului al XIII-lea al partidului și ale Conferinței Naționale, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de crearea a condițiilor necesare trecerii, în perspectivă, la făurirea comunismului în patria noastră. (Aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu și poporul!").

I. DEZBATEREA TEZELOR DIN APRILIE, EXPRESIE A PUTERNICEI UNITĂȚI DINTRE PARTID ȘI POPOR, A PROFUNDULUI DEMOCRATISM AL ORINDUIRII NOASTRE

Timp de 7 luni a avut loc dezbaterile în partid, în întreaga societate, pe baza Tezelor Comitetului Politic Executiv din aprilie, a problemelor fundamentale ale întregii activități de partid și de stat, ale construcției socialiste în țara noastră. La dezbateri au participat toate organele și organizațiile de partid, toți membrii partidului, organele și organizațiile de masă și obștești, organismele democrației muncitorești-revoluționare, muncitorii, tărani, intelectuali, toate categoriile sociale, întregul nostru popor. Dezbaterile înseși s-au desfășurat într-un spirit de înaltă responsabilitate, de analiză critică și auto-critică a activității din toate domeniile, constituind o expresie a caracte-

rului profund al democrației de partid, al democrației muncitorești-revoluționare. (Aplauze puternice, prelungite). Ele au evidențiat cu putere că întreaga politică internă și externă reprezintă voința poporului, care constituie forța supremă a democrației muncitorești-revoluționare din patria noastră și își făurește în mod liber și conștient propriul său destin de bunăstare și fericire — destinul socialist și comunist. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu și poporul!", „Ceașescu eroism — România, comunism!").

(Continuare în pag. a 2-a)

Dezbateri în consiliile pe domenii de activitate

În cadrul lucrărilor Sedinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești, luni după-amiază, au avut loc, așa cum s-a anunțat, dezbateri în consiliile pe domenii de activitate.

La baza dezbaterilor din consilii s-au aflat ideile și orientările cuprinse în **Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU** cu privire la „Stadiul actual al societății socialiste românești și perspectivele dezvoltării sale viitoare, perfecționarea conducerii economico-sociale, dezvoltarea

democrației muncitorești-revoluționare; rolul statului și al organismelor democratice. Creșterea rolului Partidului Comunist Român și activitatea ideologică, politico-educativă, ridicarea nivelului de cunoaștere științifică, de cultură, a conștiinței revoluționare. Raportul de forțe și caracteristicile fundamentale ale situației internaționale”.

Participanții și-au exprimat adevărată deplină față de magistrala **Expunerea** a tovarășului **Nicolae Ceașescu**, document de inestimabilă valoare teoretică și practică. În numele comunistilor, al oamenilor muncii din toate dome-

niile vieții economico-sociale, cei care au luat cuvântul au susținut în unanimitate propunerea ca acest document politic de excepțională însemnătate să fie adoptat ca program de muncă și acțiune revoluționară al partidului, al întregului nostru popor, să stea la baza întregii activități de pregătire și desfășurare, în cursul anului viitor, a Congresului al XIV-lea al P.C.R., a noului plan cincinal 1991—1995 și a Programului de dezvoltare, până în anul 2000, a României socialiste.

Înfățișând rezultatele obținute în înlăturarea prevederilor Planului național unic de dezvoltare e-

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceașescu Ședința comună a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceașescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, au continuat, marți, 29 noiembrie, lucrările Sedinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești.

Prima parte a ședinței de dimineață a fost condusă de tovarășul Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat.

În cadrul dezbaterilor în plen asupra problemelor înscrise pe ordinea de zi au luat cuvântul tovarășii Constantin Dăscălescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al guvernului, Constantin Radu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., Ion M. Nicolae, președintele consiliului de conducere al Ministerului Industriei Chimice și Petro-

chimice, Maria Bradea, prim-secretar al Comitetului județean Satu Mare al P.C.R., Ion Marin, prim-vicepreședinte al consiliului de conducere al Intreprinderii agricole de stat Insula Mare a Brăilei, Iuliana Bucur, președintele consiliului de conducere al Centralei Industrii Lini București, Petre Răducanu, președintele Consiliului Oamenilor Muncii al Intreprinderii „23 August” — București, Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., viceprim-ministru al guvernului, Iosif Szasz, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Caraș-Severin al P.C.R., Petre Flutură, președintele Consiliului de conducere al Ministerului Energiei Electrice, Constantin Popa, membru în Consiliul Oamenilor Muncii al Intreprinderii Miniere Lupeni, județul Hunedoara, Miu Dobrescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România.

În continuare, lucrările au fost conduse de tovarășul Gheorghe Oprea, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului.

A luat cuvântul tovarășa Elena Ceașescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului. Au luat, de asemenea, cuvântul tovarășii Carol Dina, prim-secretar al Comitetului județean Galați al P.C.R., Dumitru Constantin, prim-vicepreședinte al Consiliului Oamenilor Muncii al Intreprinderii de Mașini Grele București, Nicolae Vaidescu, președintele consiliului de conducere al Ministerului Industriei Electrotehnice, Ioan Toma, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.,

prim-secretar al C.C. al U.T.C., Alexandru Czege, președintele consiliului de conducere al Cooperativei Agricole de Producție Sălonta, județul Bihor, Ion Stoian, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Constantin Neacsu, președintele Consiliului popular al comunei Scornicești, județul Olt, Emil Bobu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Participanții la dezbaterile în plen au dat cea mai înaltă apreciere **Expunerii tovarășului Nicolae Ceașescu** — document de excepțională însemnătate pentru viața partidului și a țării — și au exprimat deplină aprobare ca acest document, de inestimabilă valoare teoretică și practică, să fie adoptat ca program de muncă și acțiune revoluționară al partidului, al întregului nostru popor, să stea la baza întregii activități de pregătire și desfășurare, în cursul anului viitor, a Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, a noului plan cincinal 1991—1995 și a programului de dezvoltare, până în anul 2000, a României socialiste.

Cei care au luat cuvântul au subliniat importanța planurilor și programelor aflate pe ordinea de zi, ale căror prevederi sînt în concordanță cu hotărârile Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului și asigură creșterea continuă a forțelor de producție, dezvoltarea intensivă a industriei, agriculturii, a întregii economii, a celorlalte sectoare și domenii de activitate, sporirea necontenită a avuției naționale și ridicarea, pe această bază, a bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru.

Lucrările Sedinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești continuă.

Astăzi, la posturile de radio și televiziune

Astăzi, în jurul orei 12.00, posturile de radio și televiziune vor transmite închiderea lucrărilor Ședinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești.

(Continuare în pag. a 12-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

Merită subliniat faptul că în centrul dezbaterilor și al întregii activități din această perioadă s-au aflat înfăptuirea actualului plan cincinal, a obiectivelor strategice de trecere a țării noastre la un nou stadiu de dezvoltare, realizarea programelor de organizare și modernizare pe baza celor mai noi cercurii ale științei și tehnicii în toate sectoarele, îndeplinirea obiectivelor noii revoluții agrare, a programelor de normare economico-financiară, de așezare fermă, a întregii activități pe principiile autoconducerii, autogestiei și autofinanțării, de aplicare neabătută a principiilor socialiste de conducere în toate sectoarele.

Pe baza discuțiilor de până acum, plenara Comitetului Central și celelalte organisme democratice ale societății noastre socialiste vor trebui să stabilească noile obiective strategice, cum să se acționeze în viitor pentru realizarea în cele mai bune condiții a planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială, să dea o apreciere științifică, în lumina materialismului dialectic și istoric, a situației actuale a României și să stabilească măsurile politico-organizatorice privind activitatea viitoare a partidului, a organismelor democratice, a întregului popor. În vederea înaintării ferme a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze puternice, prelungite).

Concluziile și orientările ce se vor stabili ca urmare a acestei largi dezbateri democratice vor trebui să devină teze pentru viitorul Congres al partidului care vor sta la baza întregii activități de pregătire și desfășurare, în cursul anului viitor, a Congresului al XIV-lea al partidului, a noului plan cincinal 1991—1995 și a programului de dezvoltare, până în anul 2000 a României, socialiste. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceașescu și poporul!“ „Ceașescu — P.C.R.“).

Se poate afirma, fără teama de a greși, că acestea au fost cele mai democratice, mai largi și complexe dezbateri în partid și în societate din toată perioada construcției socialiste, că ele au pus în evidență forța și capacitatea creatoare a partidului și poporului nostru de a asigura realizarea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială și de înaintare fermă a României spre înfăptuirea visului de aur al poporului nostru, al întregii omeniri — spre comunism. (Aplauze și urale puternice; se scandează

indelong „Ceașescu, eroism — România, comunism!“).

Totodată, dezbaterile au evidențiat cu toată puterea că este necesar să facem o analiză științifică, fie chiar foarte succintă, a întregii dezvoltări a poporului nostru, de la constituirea primului stat centralizat al dacilor, cu 2060 de ani în urmă, a principalelor momente istorice care au dus la formarea poporului român, a națiunii române.

În același timp, trebuie să se pună cu putere în evidență principalele momente ale luptei poporului nostru împotriva dominației străine și pentru independență, pentru progres economic și social.

În acest cadru, va trebui să subliniem în mod deosebit rolul maselor populare, al poporului, adevăratul făuritor al istoriei patriei noastre.

Totodată, se impune să evidențiem cu toată fermitatea rolul clasei muncitoare, al mișcării muncitorești-revoluționare din România începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, formarea partidului clasei muncitoare în 1893 și apoi a Partidului Comunist Român, în 1921.

Va trebui să subliniem cu putere activitatea partidului, a mișcării muncitorești-revoluționare în conducerea luptei maselor populare, a mișcării democratice antifasciste și antiimperialiste în perioada dintre cele două războaie și în înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională.

Numai pe această bază vom putea înțelege mai bine care era situația României în 1944 și ce a însemnat trecerea României pe calea socialismului, pentru dezvoltarea economico-socială, pentru bunăstarea și fericirea întregului nostru popor. Cunoșcând care era situația țării noastre în trecut vom putea înțelege mai bine că numai socialismul a asigurat lichidarea dominației străine imperialiste, a stării de înapoiere și a realizat, într-o perioadă istorică scurtă, o puternică dezvoltare a forțelor de producție, a tuturor sectoarelor economico-sociale, ridicarea generală a nivelului de civilizație a întregii națiuni, progresul științei, învățământului, culturii, creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, transformarea României — în patru decenii — într-un puternic stat industrial-agrar în plină dezvoltare, întărirea forței materiale și spirituale, a independenței și suveranității României. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează indelong „Ceașescu — P.C.R.“ „Ceașescu și poporul!“).

formațiuni statale mai puternice, care au avut o mare importanță istorică.

Se poate afirma că secolele al XIII-lea și al XIV-lea constituie perioada hotărâtoare în dezvoltarea și afirmarea poporului român. Unirea formațiunilor statale mici a voievodatelor și formarea Principatului Țării Românești, a Principatului Moldovei, precum și Ardealului au reprezentat momentul istoric al renașterii poporului român, al dezvoltării și unirii sale într-un popor unitar, iar mai târziu în națiunea română. (Aplauze și urale puternice; se scandează indelong „Ceașescu și poporul!“).

Păstrarea și dezvoltarea culturii dacolatine au avut un rol important în cultura și limba română, bazate pe simbioza civilizației daco-romane, pe civilizația multilaterală latină, care a determinat însuși felul de a fi, obiceiurile, felul de a gândi și trăi al poporului nostru.

În această perioadă îndelungată din punct de vedere social și politic, pe teritoriul de astăzi al patriei noastre s-au succedat, sub diferite forme, toate orânduirile sociale — comuna primitivă, sclavagismul, feudalismul — și, apoi, societatea capitalistă, iar acum ne aflăm în etapa superioară a societății socialiste. (Vii aplauze).

În același timp, trebuie menționată existența, în această perioadă, a țărănilor liberi, meșteșugarilor și altor categorii sociale, care au avut un rol important în dezvoltarea economică și socială a poporului român.

Analiza materialist-dialectică a întregii dezvoltări a patriei demonstrează, cu puterea faptelor de netăgăduit, că rolul hotărâtor în dezvoltarea și formarea poporului nostru, a națiunii l-au avut masele populare. Poporul însuși este cel care și-a făurit prin muncă și luptă baza materială proprie, cultura, limba, viața liberă și a asigurat formarea națiunii române și apoi a statului național unitar român. (Aplauze și urale puternice; se scandează indelong „Ceașescu și poporul!“ „Ceașescu — P.C.R.“).

2. Apariția mișcării muncitorești — etapă superioară în lupta revoluționară a poporului român pentru eliberare socială și națională

Stimați tovarăși,

La jumătatea secolului al XIX-lea, în toate cele trei Principate Române — Țara Românească, Moldova și Transilvania — a început dezvoltarea formei capitaliste și, o dată cu aceasta, a apărut pe scena istoriei clasa muncitoare; a apărut, de asemenea, burghezia, căreia îi revenea rolul istoric să asigure dezvoltarea forțelor de producție în țara noastră.

Revoluția burghezo-democratică din 1848 a evidențiat cu putere existența — în Principatele Țara Românească, Moldova și Ardeal — a unor puternice forțe sociale, democratice burgheze și populare, care acționau pentru lichidarea orânduirii feudale și făurirea unei orânduirii sociale superioare.

Infrângerea revoluției burghezo-democratice din 1848, ca urmare a intervenției imperiilor străine, a împiedicat înfăptuirea obiectivelor de dezvoltare democratică a patriei noastre și a avut o influență puternică asupra întregii dezvoltări viitoare.

Totuși, după cum este bine cunoscut, în a doua parte a secolului trecut s-a realizat o dezvoltare importantă a forțelor de producție pe baze capitaliste, continuând, în același timp, să rămână încă puternică proprietatea feudală, cu toate influențele sale.

Un rol important în întreaga dezvoltare a poporului nostru l-au avut înfăptuirea Unirii Principatelor — Țara Românească și Moldova — în 1859, sub conducerea lui Cuza, și formarea statului român, care a constituit nucleul statului național unitar.

În această perioadă frământată, o mare însemnătate au avut războiul de independență din 1877, proclamarea independenței de stat, care a asigurat condiții mai bune pentru dezvoltarea forțelor de producție, a întregii activități economico-sociale.

Trebuie subliniat, de asemenea, că o dată cu apariția clasei muncitoare s-au constituit și primele formațiuni organizate ale acesteia — formațiuni socialiste —, au apărut presa și alte lucrări cu caracter socialist, care au jucat un rol de seamă în viața economico-socială, în întreaga dezvoltare a României.

Merită a fi menționată, în mod deosebit, crearea primului partid al clasei muncitoare, în 1893 — Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România.

În același timp, trebuie subliniat rolul forțelor înaintate, din fiecare etapă, al personalităților luminoase care au pus mai presus de toate interesele generale ale poporului și au adus o contribuție de seamă în dezvoltarea și formarea poporului român și a națiunii române — Basarab și Bogdan, Mircea cel Mare, Ștefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Mihai Viteazul, Brîncoveanu, Vlad Tepeș, Petru Rareș și alții — care și-au înscris, prin fapte și jertfe, numele în istoria de aur a României. (Aplauze puternice, prelungite).

Realizarea unirii Țării Românești, a Moldovei și Transilvaniei, la sfârșitul secolului al 16-lea, în timpul domniei lui Mihai Viteazul, și formarea primului stat unitar al românilor, deși pentru scurtă vreme, a reprezentat o victorie epocală a poporului nostru, a demonstrat întregii omeniri forța poporului român, dorința sa de a se uni într-un stat unitar independent. (Vii și puternice aplauze).

În același timp, sînt înscrise pentru totdeauna în istoria de aur a patriei noastre luptele iobagilor, ale țărănilor și altor forțe progresiste — revoluția de la Bobilna, revoluția lui Horea, Cloșca și Crișan, revoluția din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, și alte momente importante din luptele de eliberare socială și națională, pentru progres economic și social.

Întreaga istorie demonstrează cu putere că întzirizarea formării Principatelor Române și a statului național român, a națiunii înseși, s-a datorat dominației și stăpînirii străine, iar mai târziu exploatarei și asupririi de către cele trei mari imperii — Imperiul otoman, Imperiul țarist și Imperiul austro-ungar. Viața, realitatea — adevăratul judecător — demonstrează că toate acestea nu au putut împiedica formarea poporului român, a națiunii române, a statului național unitar, n-au putut împiedica dezvoltarea României, a poporului nostru pe calea progresului și civilizației. (Aplauze și urale puternice; se scandează indelong „Ceașescu și poporul!“).

II. ISTORIA MILENARĂ A POPORULUI ROMÂN; LUPTA NECURMATĂ PENTRU AFIRMAREA FIINȚEI PROPRII, PENTRU LIBERTATE SOCIALĂ ȘI NAȚIONALĂ, PENTRU INDEPENDENȚĂ ȘI UNITATE

1. Formarea poporului român, continuitatea existenței sale în vatra străbună

Stimați tovarăși,

Istoria milenară a poporului român, ca de altfel a tuturor popoarelor, este istoria dezvoltării forțelor de producție, a producerii și perfecționării uneltelor de muncă, a luptei de clasă dintre asupriți și asupritori, a organizării și unirii oamenilor în grupe și formațiuni statale, a formării popoarelor și națiunilor, a progresului continuu — economic, social — și a înaintării pe baza cuceririlor științifice și cunoașterii din fiecare etapă de dezvoltare.

Istoria îndepărtată, scrierile și cercetările arheologice demonstrează, cu puterea faptelor, de netăgăduit, că înaintașii noștri au trăit și s-au dezvoltat pe teritoriul de azi al patriei noastre, cu mii de ani înainte.

După cum este bine cunoscut, în secolul al II-lea înaintea erei noastre tracii și dacii reprezentau o populație puternică, cu o civilizație avansată, iar cu 2060 de ani în urmă s-a format, sub conducerea lui Burebista, primul stat centralizat al dacilor, „cei mai viteji și mai drepti dintre tracii“, cum îi caracteriza Herodot. Sub conducerea lui Burebista și a legendarului Decebal, statul centralizat al dacilor a jucat un rol de mare însemnătate în istoria civilizației antice. După lupte îndelungate cu Imperiul roman și după victoria acestuia, în timpul lui Traian, a urmat o îndelungată conviețuire a dacilor și romanilor, a început formarea unui nou popor — a poporului român, care a moștenit și dezvoltat cele mai alese calități ale celor două popoare, și îndeosebi dragostea de muncă, de adevăr, de liber-

tațe, dreptate și independență, precum și spiritul de colaborare și prietenie cu alte neamuri, voința de a fi stăpîn deplin pe destinul său, hotărârea de a nu permite nimănui să se amestece în treburile sale. (Aplauze puternice, prelungite).

Imprejurările istorice au fost grele. Migrația diferitelor triburi și populații, năvălirile străine au ținut în loc sute de ani dezvoltarea poporului român.

Dovezile științifice incontestabile, scrise și arheologice, atestă cu putere că de-a lungul secolelor locuitorii de pe teritoriul patriei noastre și-au organizat o viață economică și politică proprie și au luptat vitejește pentru a-și păstra ființa, graiul și glia strămoșească, conlucrînd, totodată, și conviețuind în mod pașnic cu alte popoare, îndeosebi cu vecinii lor.

În spiritul adevărului științific, istoric, trebuie să spunem că civilizația tracodacă existentă pe teritoriul de astăzi al patriei noastre a exercitat o puternică influență în această zonă, fiind, la rîndul ei, influențată de marile civilizații care s-au succedat în această parte a lumii.

Este, de asemenea, un adevăr bine cunoscut că civilizația superioară, daco-romană, apoi a poporului român, și-a pus amprenta pe existența populațiilor migratoare care s-au stabilit pe aceste plaiuri, pe dezvoltarea acelor naționalități care, în timp, au conviețuit cu românii pe aceste meleaguri.

La sfârșitul mileniului trecut și începutul mileniului al II-lea, micile formațiuni statale românești aveau organizată o viață de sine stătătoare. Deși în condiții grele — care au durat cîteva sute de ani — aceste formațiuni s-au unit și au format

(Continuare în pag. a 3-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 2-a)

demonstrație antirăzboinică și antifascistă de la 1 Mai 1939 — care au afirmat cu putere capacitatea clasei muncitoare, a partidului nostru comunist și a celorlalte forțe democratice de a determina o nouă politică în viața României.

Merită subliniată poziția fermă a partidului comunist, a mișcării muncitorești și a altor forțe patriotice împotriva dictaturii fasciste, a Dictatului de la Viena, a aruncării României în războiul dus de Germania hitleristă contra Uniunii Sovietice.

I-a revenit Partidului Comunist Român misiunea de cinste de a reprezenta forța națională cea mai activă în realizarea Frontului Unic Muncitoresc, de a uni forțele democratice împotriva războiului, pentru sabotarea mașinii de război fasciste și hitleriste, în organizarea și desfășurarea acțiunii istorice de la 23 August 1944, a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă. **(Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!”)**

Se poate afirma cu deplină temei că acțiunea istorică de la 23 August 1944 a pus capăt pentru totdeauna dominației imperialiste străine, a deschis calea înfăptuirii unor mari transformări revoluționare și trecerii la făurirea socialismului în România.

Pentru a înțelege mai bine întregul proces revoluționar care a urmat, este necesar să cunoaștem care era situația României în 1945. Din punct de vedere social, țara noastră era un stat cu o orînduire burghezo-democratică, cu puternice rămășițe feudale. Din punct de vedere economic, era o țară slab dezvoltată. Iată câteva date care ilustrează această situație:

Volumul producției industriale reprezenta doar 10 miliarde lei, în prețurile comparabile din 1948. Producția agricolă era de circa 15 miliarde lei. Venitul național total era de circa 20 miliarde lei. Producția industrială contribuia cu aproape o treime la venitul național, iar agricultura și celelalte sectoare cu peste două treimi.

III. PROFUNDELE TRANSFORMĂRI REVOLUȚIONARE DIN ANII CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE; ETAPELE PROCESULUI DE EDIFICARE ȘI DEZVOLTARE A NOII ORINDUIRI ÎN ROMANIA

1. Angajarea României pe calea dezvoltării democratice, a lichidării depline a dominației imperialiste

Stimați tovarăși,

Imediat după victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, România a participat cu toate forțele sale militare și economice la războiul dus alături de Uniunea Sovietică și de aliați, pentru eliberarea deplină a teritoriului întregii României, a Ardealului de nord, aflat încă sub dominația horthysto-hitleristă și apoi la războiul pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei, a unei părți din Austria, până la înfrângerea totală a Germaniei hitleriste.

În același timp, în fața României, a partidului nostru și a forțelor democratice s-a pus problema activității pentru refacerea economiei naționale distruse de război și de jaful hitlerist și al monopolurilor străine.

În această etapă, țara noastră a continuat să se dezvolte pe baze burghezo-democratice.

Instaurarea guvernului democratic muncitoresc-țărănesc din 6 martie 1945 a constituit un moment de importanță istorică în trecerea României pe calea dezvoltării democratice, a lichidării depline a dominației imperialiste.

S-a trecut la realizarea unor importante reforme economico-sociale, în industrie, agricultură și în alte sectoare de activitate.

Dar, după cum se știe bine, situația economică continua să fie deosebit de grea.

În aceste împrejurări, Partidul Comunist Român a proclamat, la Conferința Națională din 1945, necesitatea unei noi politici de dezvoltare a României, punând în centrul activității industrializarea, ca o cerință vitală pentru viitorul patriei noastre.

În toată această perioadă a avut loc o puternică creștere a influenței Partidului Comunist Român, a Partidului Social-Democrat, a Frontului Plugarilor, a altor formațiuni patriotice și democratice.

S-a realizat organizarea sindicatelor, a

Circa 80 la sută din populația țării noastre lucra în agricultură.

Această situație era rezultatul faptului — de care am vorbit — că timp de două milenii poporul nostru s-a dezvoltat în condiții foarte grele.

Timp de peste patru veacuri, poporul nostru a plătit tribut imperiilor străine, care se ridică la aproape 4 miliarde lei aur, echivalând cu circa 1200 tone aur.

O dată cu trecerea la dezvoltarea capitalistă și proclamarea independenței de stat — așa cum am menționat —, în economia românească au pătruns puternic capitalul străin și monopolurile imperialiste.

Peste 60 la sută din industria românească se găsea în mâinile societăților străine, ale monopolurilor imperialiste. Petrolul, una din marile bogății ale țării noastre în vremea aceea, se afla în proporție de 80 la sută în mâinile societăților străine. După date incomplete, într-o perioadă de circa 80 de ani, din 1860 până în 1940, societățile străine și monopolurile imperialiste au jefuit poporul român de peste 100 miliarde dolari.

La aceasta trebuie adăugate jafurile Germaniei naziste din timpul războiului și pierderile cauzate de participarea la război, alături de Germania hitleristă.

Viața, realitatea aspră demonstrează cu putere că societățile și monopolurile imperialiste străine nu numai că nu au ajutat la dezvoltarea forțelor de producție, la dezvoltarea economico-socială, chiar capitalistă, a României, ci, dimpotrivă — așa cum au procedat, de altfel, în toate coloniile sau în țările dependente —, ele au jefuit țara de bogățiile sale și au sărăcit întregul popor, ceea ce a determinat ca România să se găsească, în 1944, în situația de țară slab dezvoltată.

Dominația și asuprirea străină de veacuri, sub diferite forme, care au împiedicat progresul economico-social al popoului nostru, ne-au învățat că numai prin forțele proprii și în deplină libertate și independență se pot asigura dezvoltarea economico-socială, bunăstarea și fericirea popoului. **(Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceașescu și poporul!”)**

2. Trecerea la organizarea pe baze socialiste a întregii vieți economico-sociale, la construirea socialismului

Stimați tovarăși,

În aceste condiții grele în care se afla România, Partidul Comunist Român și-a asumat înalta misiune istorică de a uni forțele întregului popor pentru depășirea stării de înapoiere, refacerea economiei și trecerea la făurirea noii orînduiri sociale, în care poporul, stăpîn pe deplin pe destinele sale, să-și făurească viitorul în mod liber, independent, așa cum îl dorește. **(Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”)**

Anul 1948 a marcat trecerea la înfăptuirea revoluției socialiste, a construcției socialismului în România. Naționalizarea industriei, băncilor și a altor sectoare de producție, a dus la lichidarea proprietății capitaliste din aceste ramuri și a pus bazele dezvoltării socialiste a economiei românești, ale formării proprietății comune a întregului popor.

S-a desfășurat o intensă activitate de organizare a întreprinderilor în noile condiții, de dezvoltare și modernizare a lor, s-au realizat noi întreprinderi și ramuri industriale.

În același timp, s-a trecut la lichidarea completă a proprietății moșierești, la limitarea formelor capitaliste în agricultură, iar din 1949, la cooperativizarea agriculturii, care s-a încheiat, în linii generale, în anul 1962.

Totodată, a fost creat și dezvoltat un larg sistem de cooperative meșteșugărești, ale micilor meseriași. S-au dezvoltat, de asemenea, puternic cooperativele de consum și valorificare.

Prima etapă de organizare pe baze socialiste a industriei, agriculturii și celorlalte ramuri a cuprins o perioadă de circa 18 ani — 1948—1965.

În această primă etapă a construcției socialiste au fost lichidate cu desăvîrșire orînduirea burghezo-moșierească, exploatarea omului de către om, s-au creat condițiile dezvoltării unitare, pe baze socialiste — proprietatea întregului popor și proprietatea cooperatistă — a tuturor sectoarelor de activitate.

În același timp, s-a asigurat dezvoltarea pe baze noi a învățămîntului, lichidîndu-se pe deplin analfabetismul. S-a trecut, de asemenea, la dezvoltarea activității științifice, culturale, pe noi baze.

Privind retrospectiv, putem afirma cu deplină temei că în perioada celor 20 de ani, din 1945 până în 1965, parcurînd două etape distincte de dezvoltare — a dezvoltării pe baze democratice capitaliste și a construcției socialiste — au fost obținute realizări însemnate, s-au produs mari transformări revoluționare, care au schimbat în mod fundamental situația României. **(Aplauze puternice, prelungite)**

S-au obținut unele realizări în dezvoltarea economico-socială, în ridicarea nivelului de trai al popoului.

Întreaga etapă de construcție socialistă până în 1965 s-a caracterizat prin lupta intensă împotriva forțelor reacționare, a sabotajului fostelor clase răsturnate de la putere, a acțiunii cercurilor imperialiste împotriva țării noastre.

În același timp, a trebuit să fie lichidată starea de înapoiere, să se plătească circa 1 miliard dolari ca despăgubiri de război.

La începutul anului 1950 s-au făcut mari cheltuieli militare iar existența „Sovromurilor” în ramurile economice de bază a împiedicat, de fapt, acumularea și dezvoltarea sectoarelor respective și a întregii economii naționale.

În același timp, au fost comise și o serie de greșeli, s-au manifestat o serie de

3. Congresul al IX-lea al partidului a inaugurat o nouă epocă revoluționară în activitatea partidului, în construcția socialistă din România

Stimați tovarăși,

Congresul al IX-lea al partidului a analizat în spirit critic și autocritic activitatea din prima etapă a construcției socialiste în România și a trasat obiectivele dezvoltării economico-sociale a patriei noastre în noua etapă a construcției socialiste, începînd din 1965.

Cea de-a doua etapă, care se poate aprecia că a cuprins trei planuri cincinale — 1965—1980 — a asigurat crearea unei puternice industrii socialiste, pe baza celorlalte noi cuceriri ale științei și tehnicii, dezvoltarea celorlalte ramuri de activitate, consolidarea sectorului socialist din agricultură și creșterea producției agricole.

lipsuri serioase, din păcate, s-au comis chiar și unele încălcări ale legalității socialiste, care au dăunat dezvoltării socialiste a patriei noastre.

Trebuie subliniat faptul că tocmai în această perioadă s-au manifestat și puternice concepții străine, de fapt antisocialiste, de negare a forței și capacității popoului român, a clasei muncitoare, de negare a însăși istoriei, a limbii și culturii române.

A existat o puternică îngrădire a activității creatoare, a apărut concepția greșită după care nu era necesară o dezvoltare proprie a științei și tehnicii.

Această stare de lucruri a influențat, fără nici o îndoială, în mod negativ, realizarea construcției socialiste în prima etapă.

Iată de ce se poate spune că, deși în 1965 s-a încheiat, în linii generale, organizarea pe baze socialiste — a proprietății de stat și a cooperatistă — a societății noastre, România continua să fie o țară în curs de dezvoltare, în grupa de jos a acestei categorii de țări.

Iată cum se prezenta economia românească în 1965:

— fondurile fixe	460 miliarde lei
— venitul național	141 miliarde lei
— în industrie	71 miliarde lei
— în agricultură	37 miliarde lei
— în alte sectoare	32 miliarde lei
— forța de muncă activă	9 680 000
— în industrie	1 860 000
— în agricultură	5 480 000
— fondul de retribuție	57 miliarde lei
— retribuția medie	1000 lei
— retribuția minimă	600 lei

Aceste date demonstrează că față de 1944 s-au obținut unele realizări importante, dar, totodată, ele atestă că ne găsim numai la începutul construcției socialiste, al dezvoltării puternice economico-sociale a României.

Acum, cînd evocăm drumul parcurs și analizăm activitatea din trecut, ținînd seama de tot ceea ce s-a realizat în toată această perioadă, trebuie să spunem cu deplină satisfacție că Partidul Comunist Român a demonstrat că reprezintă singura forță politică din istoria îndelungată a patriei noastre care s-a identificat cu interesele întregii națiuni și a acționat, cu întreaga răspundere, pentru a asigura ridicarea continuă a României la un nou nivel, tot mai înalt, de dezvoltare economică și socială, de bunăstare și fericire a popoului. **(Aplauze și urale puternice, Se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”)**

Subliniînd marile realizări, criticînd unele greșeli, lipsuri și abuzuri, trebuie să arătăm însă cu toată răspunderea că toate acestea nu au abătut țara noastră, activul nostru, cadrele de bază ale partidului de la calea construcției socialiste.

Iată de ce este necesar să subliniem că în activitatea mișcării muncitorești-revoluționare, a Partidului Comunist Român, a altor forțe antifasciste, democratice, mulți comuniști și revoluționari patrioți s-au jertfit, și-au dat viața pentru eliberarea patriei, pentru lichidarea asuprii, pentru făurirea noii orînduiri sociale.

Partidul, poporul nostru prețuiesc și vor prețui întotdeauna pe toți aceia care, în momentele importante ale istoriei naționale, ale luptei popoului, și-au făcut datoria față de națiunea noastră, față de patrie, față de cauza socialismului și comunismului! **(Aplauze puternice, prelungite)**

(Continuare în pag. a 4-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 3-a)

torismului, șablonismului și concepției „modelului unic” în construcția socialistă.

A fost lichidată atitudinea de ploconire față de tot ceea ce era străin și s-au redat partidului și poporului încrederea în forțele lor, în capacitatea lor de gândire și acțiune, sentimentul de demnitate patriotică, revoluționară.

În întreaga activitate am pornit de la faptul că aplicarea legilor obiective generale, a principiilor socialismului se realizează în mod diferit de la o țară la alta de la o etapă la alta de dezvoltare economico-socială.

Încă în Raportul prezentat la Congresul al IX-lea se sublinia: „Marxismul este o știință vie, care se dezvoltă și se îmbogățeste necontenit, sintetizând experiența istorică și concluziile dezvoltării sociale. Elaborând această învățătură, ale cărei adevărate fundamentale sînt strălucit confirmate de viață, clasicii marxismului nu puteau să dea răspunsuri definitive tuturor problemelor concrete apărute ca urmare a victoriei socialismului într-un șir de țări, să analizeze formele și metodele construcției socialiste în toată varietatea lor, problemele relațiilor dintre statele socialiste. Studiarea și rezolvarea acestor

probleme este o îndatorire a fiecărui partid comunist, care-și aduce astfel contribuția la îmbogățirea experienței comune a mișcării revoluționare. În repetate rânduri clasicii marxism-leninismului au subliniat că teoria marxist-leninistă nu este o dogmă, ci o călăuză în acțiune, că este necesară prelucrarea de sine stătătoare a teoriei, deoarece ea nu dă decât principii călăuzitoare, care se aplică în mod diferit de la o țară la alta”.

În spiritul acestor orientări teoretice și practice, programatice, în cei 23 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului au fost adoptate măsuri de perfecționare continuă a mecanismului economic, a conducerii tuturor sectoarelor de activitate, a întregului sistem democratic de conducere a societății noastre.

Privind retrospectiv la întreaga activitate din acești ani, putem afirma că îndreptățită mândrie că a fost o epocă de mari transformări și remarcabile realizări în toate domeniile, care au confirmat pe deplin justetea concepției partidului nostru privind aplicarea legilor generale, a principiilor socialiste la realitățile și condițiile din România. **(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — România, stima noastră și mândria!”).**

IV. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE ROMÂNEȘTI. ETAPA FĂURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

1. Realizările istorice obținute de poporul român în dezvoltarea economică și socială a țării

La începutul anilor '80, odată cu trecerea la cel de-al 7-lea și al 8-lea cincinal, România a intrat într-o nouă etapă a dezvoltării sale economico-sociale — etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate și creării condițiilor de trecere treptată spre comunism.

În deceniul 1981—1990 s-a trecut la dezvoltarea intensivă a industriei și a celorlalte sectoare de activitate, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Obiectivul strategic stabilit de Congresul al XIII-lea al partidului privind trecerea României, pînă în 1990, la un nou stadiu de dezvoltare — cel de țară socialistă mediu dezvoltată — are la bază puternica dezvoltare a forțelor de producție, a industriei socialiste, a științei, învățămîntului și culturii, dezvoltarea agriculturii și înfăptuirea noi revoluții agrare.

Sîntem la jumătatea celui de-al 8-lea cincinal. Ne pregătim pentru Congresul al XIV al partidului, care urmează să adopte cel de-al 9-lea plan cincinal și orientările generale ale dezvoltării României pînă în anul 2000 și, în unele domenii, inclusiv în primul deceniu al celui de-al XXI-lea secol.

Au trecut 44 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și 40 de ani de la trecerea la construcția socialistă în România. Iată de ce este necesar să facem un bilanț general al drumului parcurs, al realizărilor, al stadiului dezvoltării socialiste a României, pentru a trasa obiectivele viitoare.

În această perioadă producția industrială a crescut, în comparație cu 1945, de 128 ori. S-au creat noi ramuri moderne. Producția de oțel a crescut de circa 120 de ori, industria chimică de peste 1300 de ori, construcția de mașini de peste 500 ori. S-au dezvoltat puternic industria ușoară, alimentară, a bunurilor de consum. Toate sectoarele au cunoscut o însemnată dezvoltare.

Producția agricolă a crescut de peste 9 ori.

În același timp, avuția națională acumulată a ajuns la 5100 miliarde lei, iar fondurile fixe productive, la circa 2500 miliarde lei. Venitul național a crescut de peste 36 de ori, iar fondul de retribuție generală de circa 75 de ori, față de 1945.

Merită subliniat faptul că 80 la sută din aceste creșteri s-au realizat după Congresul al IX-lea al partidului.

Punînd în centrul activității de construcție socialistă dezvoltarea puternică a industriei pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, s-a trecut, totodată, la amplasarea teritorială a forțelor de producție în toate județele și zonele țării.

În ultimii 20 de ani au fost create aproape 2000 de întreprinderi, ampla-

sate în centrele vechi și în cele peste 180 de noi platforme industriale.

Repartizarea justă a forțelor de producție, a industriei, pe întreg teritoriul țării, constituie una din marile realizări ale construcției socialiste în țara noastră, care asigură condiții de muncă oamenilor muncii din toate județele, ridicarea nivelului lor de trai material și spiritual, a gradului general de civilizație, condiții pentru adevărata egalitate în drepturi între toți cetățenii patriei noastre, fără nici o deosebire. (Vii și puternice aplauze).

Restabilind rolul agriculturii ca ramură de bază a dezvoltării economico-sociale a patriei noastre, a construcției socialiste, s-a acționat pentru creșterea puternică a producției agricole, realizîndu-se mari sisteme de irigații, pe aproape 4 milioane hectare, importante lucrări de îmbunătățiri funciare, de ameliorare a solului, de creștere a potențialului productiv al pămîntului. Au fost rezolvate problemele mecanizării complete a agriculturii, ale chimizării, creîndu-se astfel condiții pentru obținerea unor recolte bune — care în ultimii ani se ridică la circa 30 milioane tone de cereale — și pentru o creștere importantă a producției în toate celelalte sectoare ale agriculturii.

S-au dezvoltat puternic transporturile, construcțiile, celelalte sectoare de activitate.

O puternică dezvoltare a cunoscut activitatea de cercetare științifică, care are un rol tot mai important în toate domeniile.

S-a generalizat învățămîntul de 10 ani, iar aproape 80 la sută din tineri urmează învățămîntul de 12 ani.

În același timp, s-a desfășurat o intensă activitate culturală de ridicare a nivelului general de cunoștințe al oamenilor muncii, al întregului popor.

În toată această perioadă, îndeosebi după Congresul al IX-lea, s-a realizat un vast program de investiții, care reprezintă peste 4100 miliarde lei.

Pe această bază s-a asigurat dezvoltarea puternică a forțelor de producție, a industriei, a agriculturii, realizarea uriașului program de construcții social-culturale. Numai în ultimii 23 de ani s-au construit 2,6 milioane de apartamente din fondurile statului, precum și sute de mii de locuințe din fondurile populației.

În această perioadă s-au dat în folosință Canalul Dunăre — Marea Neagră și Canalul Poarta Albă — Midia — Năvodari, s-au realizat Metroul în capitala patriei, modernizarea Dîmboviței, Transfăgărășanului și alte lucrări importante care vor da în urmă peste veacuri. Se construiesc noul Centru politic administrativ-cultural, s-au început lucrările la amenajarea rîului Argeș pentru navigație pînă în 1990.

Toate marile obiective industriale, agrare, social-culturale și altele au transformat întreaga înfățișare a patriei noastre, a orașelor și satelor — a întregului nivel de civilizație al României.

Dezvoltarea puternică a activității economico-sociale a asigurat creșterea continuă a personalului muncitor și din alte sectoare de activitate. Din totalul populației active, de peste 11 milioane, circa 8 milioane lucrează în industrie și alte sectoare de activitate, iar peste 3 milioane lucrează în agricultură — în întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție.

Fondul de retribuție a crescut numai în perioada de după Congresul al IX-lea de aproape 6 ori — s-a mărit de la circa 57 miliarde lei la circa 315 miliarde lei în acest an. Retribuția medie a crescut de peste 3 ori; de asemenea, retribuția minimă s-a majorat de peste 3,3 ori.

De sistemul de pensii beneficiază peste 3 milioane de oameni, iar circa 5 milioane de copii beneficiază de indemnizația de copii.

Se poate spune că, practic, veniturile întregii populații a României — într-o formă sau alta — sînt legate de dezvoltarea industriei, agriculturii, a sectoarelor sociale, că veniturile fiecărui cetățean sînt legate de dezvoltarea economiei socialiste a patriei noastre. **(Aplauze puternice, prelungite)**

Fondul de consum și produsele necesare consumului au crescut, față de 1950, de peste 18 ori, asigurîndu-se tuturor oamenilor muncii, tuturor locuitorilor condiții demne de viață. De altfel, consumul de calorii pe locuitor reprezintă circa 3200 calorii, ceea ce așează România în rîndul țărilor cu un consum bun din toate punctele de vedere, al cerințelor dezvoltării fizice și intelectuale.

S-a dezvoltat puternic sistemul de sănătate — construcția de spitale, dispensare și alte așezămînte.

În întreaga sa politică, partidul nostru a pornit și pornește de la faptul că ridicarea nivelului de trai material și spiritual al poporului constituie obiectivul fundamental al dezvoltării economico-sociale, al politicii partidului nostru comunist, esența însăși a societății socialiste multilaterale dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România.

(Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”).

Oricine vizitează România, orice om de bună credință, indiferent de concepțiile sale politice sau filozofice, poate să constate marile transformări petrecute în patria noastră, în viața poporului român, puternica dezvoltare economico-so-

cială din anii socialismului și, în mod deosebit, din anii de după Congresul al IX-lea al partidului.

Privind cu mîndrie la tot ceea ce am realizat, trebuie să spunem deschis că nu totul a mers așa cum s-a prevăzut, cum am fi dorit, că în prima etapă a construcției socialiste s-au comis multe erori, abuzuri, ce au denaturat, la un moment dat, construcția socialistă, care însă au fost la timp înlăturate de către partid și s-au asigurat, totodată, condițiile ca asemenea stări de lucruri să nu se mai repete niciodată.

Și în etapele următoare s-au manifestat unele lipsuri și greșeli. Nu am reușit întotdeauna să realizăm, în termenele prevăzute, toate obiectivele stabilite; unele domenii, cum este energia, au rămas în urma dezvoltării generale. Dacă s-ar fi lucrat cu mai multă răspundere în toate domeniile, am fi putut să avem, fără îndoială, rezultate mult mai bune.

Am parcurs un drum lung, greu, am înaintat pe căi necunoscute, dar, călăuzindu-ne de legile generale, de principiile socialiste, am asigurat înlăturarea la timp a lipsurilor, greșelilor, perfecționarea tuturor sectoarelor de activitate și, astfel, s-au obținut marile realizări în toate domeniile.

Societatea socialistă a lichidat cu desăvîrșire exploatarea și aspirarea omului de către om.

Scopul întregii activități economico-sociale în societatea noastră socialistă îl reprezintă creșterea generală a avuției naționale, pe baza dezvoltării forțelor de producție, a tuturor sectoarelor, a științei, învățămîntului, culturii și ridicarea pe această bază a bunăstării generale a omului, lichidarea cu desăvîrșire a sărăciei, asigurarea unei societăți a oamenilor muncii în care să nu existe nici bogați, nici săraci, ci oameni ai muncii care au un nivel civilizată, demn de viață materială și spirituală și își făuresc viitorul, în mod liber, așa cum îl doresc. **(Vii aplauze).**

Privim cu îndreptățită mîndrie la ceea ce am realizat, dar și cu hotărîrea de a acționa cu toată fermitatea în vederea înlăturării lipsurilor, perfecționării în continuare a întregii activități, asigurînd astfel înlăturarea neabătută a obiectivelor strategice trasate prin Programul partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare fermă spre comunism. **(Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu, România — stima noastră și mîndria!”).**

2. Justetea politicii de alocare a unei părți însemnate a venitului național pentru fondul de acumulare, de întărire și dezvoltare continuă a proprietății socialiste

Stimați tovarăși,

Toate marile realizări din anii construcției socialiste, îndeosebi după Congresul al IX-lea, s-au putut înfăptui datorită aplicării consecvente a legii obiective și de acumulării, a producției largite și dezvoltării. Pornind de la aceasta, în ultimii 23 de ani am alocat, an de an, circa o treime din venitul național pentru fondul de dezvoltare și două treimi pentru fondul de consum. Numai în acest fel am putut asigura realizarea programelor de dezvoltare a forțelor de producție, a industriei, agriculturii, științei, învățămîntului, culturii, vastul program de construcții de locuințe și social-culturale care constituie baza dezvoltării societății și a ridicării continue a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

În această perioadă, am atras atenția în mai multe rânduri, că, dacă se va reduce acumularea, fondul de dezvoltare, vom pune în pericol înseși existența și viitorul întregii noastre națiuni, că nu putem să consumăm mai mult decît permit mijloacele create, ca urmare a dezvoltării generale, că nu putem să consumăm totul și că trebuie neapărat să asigurăm fondurile de acumulare pentru întreaga dezvoltare economico-socială a patriei noastre. Am subliniat, cu aceste prilejuri, faptul că reducerea fondului de acumulare și dezvoltare poate să asigure cîțiva ani un consum mai ridicat, dar, pe termen lung, aceasta va duce la scăderea generală a forțelor materiale și productive ale patriei și, deci, la scăderea puternică a nivelului de trai al poporului.

Putem afirma, pe baza realităților, că

viața a confirmat pe deplin justetea politicii partidului nostru, a aplicării legilor obiective privind acumularea și fondul de dezvoltare pentru reproducția largită, pentru crearea unei baze materiale și tehnice, în continuă creștere, care reprezintă — repet — singura cale pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Dacă nu am fi realizat dezvoltarea de astăzi a țării, nu am putea asigura locuri și condiții de muncă pentru toți cetățenii patriei noastre, nu am putea asigura retribuția de astăzi și celelalte cheltuieli sociale, care reprezintă o pondere importantă în ridicarea nivelului de viață al poporului.

Pornind de la aceasta, este necesar să asigurăm și în continuare o repartitie justă a venitului național pentru fondul de consum și fondul de acumulare și dezvoltare, în vederea asigurării condițiilor înlăturării neabătute a obiectivelor strategice de dezvoltare viitoare a patriei noastre. **(Aplauze puternice, prelungite).**

Este necesar să subliniez că numai prin alocarea fondurilor necesare pentru acumulare și dezvoltare am asigurat dezvoltarea puternică a industriei, a agriculturii, transporturilor și a celorlalte ramuri și, pe această bază, o puternică dezvoltare a proprietății socialiste — proprietatea întregului popor, și proprietatea cooperatistă.

După Congresul al IX-lea al partidului au fost adoptate măsuri importante privind întărirea și dezvoltarea proprietății socialiste și, totodată, a răs-

(Continuare în pag. a 5-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 4-a)

punderii oamenilor muncii, în calitate de proprietari și producători, pentru buna gospodărire și dezvoltare a proprietății întregului popor, a proprietății cooperatiste. În acest sens, oamenii muncii din fiecare întreprindere au primit în folosință mijloacele fixe și circulante, ca o parte a proprietății generale pe care să o administreze și să o dezvolte. S-a introdus principiul participării la beneficii, ceea ce asigură fiecărui om al muncii venituri suplimentare față de retribuție, ca rezultat al bunei activități și creșterii rentabilității întreprinderilor.

În același timp, cu 10 ani în urmă, am introdus sistemul de participare socială a fiecărui om al muncii cu o sumă de cel puțin 10 000 lei, până la 100 000 lei ca proprietate personală la fondul întreprinderii. În acest fel, personalul unei întreprinderi poate deține până la 30 la sută din fondul total al întreprinderii, primind anual pentru participarea sa un beneficiu suplimentar între 4 și 6 la sută în raport de rezultatele activității fiecărei întreprinderi. Aceleași principii s-au introdus și în sistemul cooperatist. Considerăm că aceasta a dus la perfecționarea sistemului de proprietate comună, legând într-o formă corespunzătoare cointeresarea colectivelor de oameni ai muncii atât de dezvoltarea generală a proprietății comune, cât și de participarea personală la fondul de dezvoltare a activității fiecărei întreprinderi.

În acest fel, sistemul nostru de proprietate asupra fondurilor fixe, inclusiv pământul, cuprinde proprietatea întregului popor, dată în folosință fiecărui colectiv de oameni ai muncii, care reprezintă circa 65 la sută, proprietatea cooperatistă din toate domeniile, care reprezintă circa 27 la sută, și proprietatea personală, inclusiv participarea la fondul de dezvoltare, care reprezintă circa 8 la sută.

Consider că aceasta răspunde pe deplin condițiilor și realităților din patria noastră și asigură cele mai bune condiții pentru dezvoltarea în continuare a forțelor de producție, a bazei tehnico-materiale a întregii societăți.

De aceea, avem răspunderea să acționăm cu toată hotărârea pentru întărirea și dezvoltarea proprietății socialiste a întregului popor și cooperatistă, ca bază a dezvoltării economico-sociale, a edificării cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării spre comunism, a ridicării bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu, România — stima noastră și mindria!”).

V. PERFECȚIONAREA SISTEMULUI DE CONDUCERE ȘI PLANIFICARE A DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE

1. Aplicarea fermă a principiilor mecanismului economico-financiar, a autoconducerii și autogestiei

Stimați tovarăși,

Așa cum am menționat, încă la Congresul al IX-lea al partidului, în 1965, am stabilit trecerea la perfecționarea sistemului de conducere, de planificare, la crearea unui cadru corespunzător realităților din țara noastră. În această privință am pornit de la principiul că formele de conducere, de planificare, financiare, nu sînt date o dată pentru totdeauna, că ele trebuie să fie perfecționate continuu, în raport cu dezvoltarea forțelor de producție a științei, a culturii, cu baza tehnico-materială, pornind de la necesitatea creșterii rolului oamenilor muncii, al cadrului democratic, în întreaga conducere a activității economico-sociale.

Am introdus și perfecționat, în această perioadă, sistemul de autoconducere, autofinanțare, autogestione a fiecărei unități economice și sociale.

Am creat un larg sistem privind întărirea răspunderii directe a colectivelor de oameni ai muncii pentru activitatea fiecărei întreprinderi și, totodată am dezvoltat un cadru nou, democratic de conducere, înlocuind principiul conducerii unipersonale cu principiul conducerii colective.

Am creat consiliile oamenilor muncii în toate domeniile de activitate, în care cel puțin 30 la sută sînt muncitorii. Am instituționalizat rolul adunărilor generale ale proprietarilor și producătorilor, în întreaga activitate a întreprinderii. Am creat, în mod corespunzător, organisme pe plan local și național, de participare organizată a maselor, a întregului popor, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

2. Înfăptuirea consecventă a programelor de dezvoltare intensivă, de organizare și modernizare a industriei și celorlalte ramuri ale economiei naționale, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii

Stimați tovarăși,

Sîntem la sfîrșitul celui de-al treilea an al planului cincinal 1986—1990.

În general, avem realizări bune în primii 3 ani, deși nu la nivelul prevederilor planului.

Este necesar să acționăm cu toată hotărârea pentru a realiza în cele mai bune condiții planul pe acest an și planurile pe 1989—1990, astfel încît să asigurăm îndeplinirea integrală a prevederilor actualului cincinal, a hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale.

Acesta impune să acționăm cu toată hotărârea pentru realizarea dezvoltării intensive a tuturor sectoarelor de activitate. Din punct de vedere cantitativ, în multe sectoare am ajuns la un nivel bun de dezvoltare, care așază România în

rîndurile țărilor avansate în ce privește producția pe locuitor și chiar la producția globală ca atare.

Acum, în centrul întregii activități trebuie să stea îndeplinirea programelor de dezvoltare intensivă, de organizare și modernizare a industriei și a celorlalte ramuri, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Trebuie să încheiem în acest an definitivarea programelor pe toate sectoarele și ramurile de activitate, pe toate centralele și întreprinderile, pornind de la faptul că numai pe această bază vom asigura îndeplinirea în acest cincinal a obiectivelor Congresului al XIII-lea al partidului.

În același timp, trebuie să acționăm cu toată hotărârea pentru îndeplinirea

programelor de dezvoltare a agriculturii, pe baza obiectivelor noii revoluții agricole, să asigurăm realizarea în 1990 a cel puțin 35 milioane tone cereale, creșterea corespunzătoare a producției în toate celelalte ramuri, inclusiv în zootehnie, în producția zootehnică.

Pentru realizarea obiectivelor actualului cincinal trebuie să fie luate toate măsurile necesare în vederea dezvoltării puternice a bazei tehnico-materiale, a asigurării bunei aprovizionări a activității de producție. Aceasta presupune îndeplinirea neabătută a programelor din domeniul minier, petrolier, al materialelor de construcții, chimiei și metalurgiei, precum și din celelalte ramuri, care au de realizat produse necesare bunei desfășurări a producției.

În același timp, trebuie să acționăm cu mai multă hotărâre în direcția respectării neabătute a normelor de consum, materiale și energetice, pentru reducerea continuă a acestor consumuri pe baza perfecționării tehnologiilor, a bunei organizări a întregii activități de producție.

O atenție deosebită trebuie să se acorde programelor de recuperare și refolosire a materialelor, subansamblelor și pieselor, care au o pondere importantă în toate sectoarele, în unele depășind 50 la sută din necesarul de materii prime și materiale.

Totodată, realizarea acestor programe are o importanță deosebită și în reducerea generală a consumurilor energetice și materiale.

Sînt necesare măsuri hotărîte pentru realizarea obiectivelor în domeniul energetic. Trebuie să facem astfel încît, în 1990, să rezolvăm, în linii generale, rămînerea în urmă din domeniul energiei. Programele pe care le avem, eforturile de investiții pe care le facem în această direcție asigură pe deplin condițiile pentru îndeplinirea acestui obiectiv.

În mod deosebit este necesar să acționăm cu toată hotărârea în direcția creșterii productivității muncii, pe baza bunei organizări a întregii activități, a mecanizării, automatizării și robotizării proceselor de producție.

Se impune să se acorde o atenție deosebită realizării prevederilor privind ridicarea nivelului tehnic, îmbunătățirea calității tuturor produselor.

Trebuie să se înțeleagă bine că nu putem îndeplini obiectivele actualului plan cincinal fără o puternică ridicare a calității și a nivelului tehnic. Aceasta constituie una din cerințele fundamentale ale întregii noastre activități!

În același timp, trebuie să punem cu mai multă putere în centrul atenției tuturor sectoarelor creșterea eficienței și rentabilității întregii activități economico-sociale, pe baza reducerii cheltuielilor de producție și materiale, a încadrării stricte în normativele economico-financiare.

În acest sens este necesar să se aplice cu fermitate programul de normare economico-financiară, de stabilire a mijloacelor circulante, precum și legea privind formarea prețurilor de producție. Acestea constituie cerințe obligatorii pentru buna activitate și conducere pe baza principiilor autogestiei și autoconducerii.

În îndeplinirea tuturor acestor obiective, cercetarea științifică trebuie să se angajeze cu toate forțele sale în soluționarea problemelor complexe de organizare și modernizare, de perfecționare a caracteristicilor materialelor existente, de realizare a noi și noi materiale și tehnologii, care să asigure valorificarea superioară a materiilor prime, a muncii poporului nostru.

Îndeplinirea prevederilor actualului cincinal este posibilă numai pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, a angajării ferme a întregii activități de cercetare în realizarea acestor obiective. (Vii și puternice aplauze).

În mod corespunzător trebuie să împletim ferm cercetarea cu învățămîntul, cu producția, să legăm mai strîns întreaga cercetare de cerințele practice ale producției, de soluționarea problemelor care apar zi de zi în activitatea complexă pentru realizarea de produse mai bune, cu un nivel calitativ și tehnic tot mai ridicat.

Totodată, trebuie să acționăm cu toată hotărârea pentru îndeplinirea programelor de perfecționare a învățămîntului, de ridicare a nivelului tehnic și profesional al cadrelor, al oamenilor muncii din toate domeniile.

Nu trebuie să uităm nici un moment că realizarea tuturor obiectivelor este posibilă numai cu oameni cu o înaltă pregătire profesională și tehnică, capabili să soluționeze cele mai complexe probleme și să asigure înaintarea fermă a patriei noastre spre cele mai înalte culmi de progres și civilizație.

Sînt necesare măsuri hotărîte în direcția realizării, în cele mai bune condiții, a activității de comerț exterior, de dezvoltare a relațiilor economice internaționale.

Trebuie să facem totul pentru a realiza, în întregime, producția de export și exportul pe acest an și pe următorii doi ani ai cincinalului, astfel încît să încheiem cel de-al 8-lea cincinal cu un nivel mai înalt al schimburilor economice internaționale cu toate statele.

Va trebui să acționăm, cu toată hotărârea, în vederea realizării programelor, de lungă durată cu țările din C.A.E.R., a perfecționării activității acestui organism, a specializării și cooperării în producție, astfel încît să se asigure, pe această bază, dezvoltarea mai puternică a fiecărei țări socialiste și întărirea, pe ansamblu, a forței socializmului.

Să extindem puternic relațiile cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul egalității și avantajului reciproc.

În mod deosebit, aș dori să atrag atenția asupra necesității largirii activității de cooperare și specializare în producție, de participare activă, încă în acest cincinal, la cooperarea în realizarea unor obiective industrial-agrar, împreună cu alte țări, pornind de la principiul avantajului reciproc.

În general, trebuie să intensificăm participarea la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale.

Trebuie să avem în vedere că activitatea de comerț exterior constituie o necesitate pentru îndeplinirea programelor noastre, pentru dezvoltarea largă a relațiilor internaționale, pentru o politică de colaborare și pace cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. (Aplauze puternice).

Realizarea obiectivelor actualului plan cincinal trebuie să asigure — și putem afirma că avem toate condițiile — îndeplinirea obiectivului de trecere a României la un stadiu superior, de țară mediu dezvoltată!

Acesta va reprezenta o remarcabilă realizare a poporului român, o confirmare a justeții politicii partidului nostru de construcție socialistă, va ridica România la un nivel mai înalt de civilizație, de bunăstare materială și spirituală a poporului! (Aplauze și urale puternice: se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu — P.C.R.”).

VI. TRECEREA ROMÂNIEI SOCIALISTE LA STADIUL DE ȚARĂ MEDIU DEZVOLTATĂ; LINIILE DIRECTOARE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ȚĂRII ÎN DECENIUL URMĂTOR

1. Direcțiile principale ale dezvoltării economico-sociale în cel de-al 9-lea cincinal (1991-1995) și, în perspectivă, pînă în anul 2000

Stimați tovarăși,

Realizarea hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale, a celui de-al 8-lea plan cincinal și a programelor pentru diferite sectoare și domenii de dezvoltare economico-socială, trecerea la un stadiu superior, de țară mediu dezvoltată, reprezintă un factor de

importanță deosebită pentru realizarea primei faze de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră și permite trecerea, în următorul deceniu — 1991—2000 —, la realizarea celei de-a doua faze a acestei etape.

(Continuare în pag. a 6-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 5-a)

Astfel, în anii 2000, deci în 50-55 ani, România va deveni o țară socialistă multilateral dezvoltată, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general, cu un nivel înalt de civilizație materială și spirituală.

O dată cu aceasta vom putea afirma cu îndreptățită mândrie că am parcurs cu succes toate cele trei etape ale construcției socialismului — prima fază a comunismului. Numai pe această bază vom putea trece ulterior la fărâșirea treptată a comunismului, străbătând mai multe etape până la realizarea deplină a principiilor de muncă și de viață comunistă în patria noastră: (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu — P.C.R.”).

Numai o dată cu aceasta poporul nostru va trece în epoca de aur a omenirii, în epoca adevăratei libertăți și demnități umane.

La Congresul al XIV-lea al partidului urmează să adoptăm planurile și programele corespunzătoare etapei superioare a înlăturării Programului partidului. În stabilirea obiectivelor pentru deceniul următor, și în primul rând pentru cincinalul 1991—1995, va trebui să pornim de la faptul că nivelul de dezvoltare a principalelor sectoare industriale, a producției fizice pe locuitor corespunde cerințelor unei societăți dezvoltate. De aceea, și în următorul deceniu, în cel de-al 9-lea plan cincinal, va trebui să punem în centrul preocupărilor dezvoltarea intensivă a întregii activități industriale, înlăturarea programelor de organizare științifică și modernizare a producției și a muncii, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, realizarea unei noi calități a muncii, a producției, în toate domeniile de activitate. Aceasta înseamnă că, pe baza aceleiași voințe de materii prime și materiale, de consum energetic, trebuie să asigurăm, pe calea valorificării superioare a acestora, o creștere de circa 40—50 la sută a valorii producției-marfă, iar în unele sectoare chiar și mai mult.

Va trebui să asigurăm dezvoltarea puternică a bazei proprii de materii prime și materiale și, mai cu seamă, să asigurăm în întregime energia necesară desfășurării în bune condiții a producției și a consumului general. În această privință este necesar să trecem încă din acest cincinal, de anul viitor, la utilizarea mai largă a surselor de energie neconvenționale, astfel încât, prin folosirea biogazului, a biomasei, a energiei solare și a vântului, a apelor termale și a microhidrocentralelor, să se asigure în întregime necesitățile fermelor zootehnice și ale altor unități agricole, ale micii industrii, precum și realizarea în câțiva ani a independenței energetice a tuturor localităților rurale, pentru a nu se mai apela la sistemul energetic național.

Trebuie să realizăm o asemenea dezvoltare a producției industriale încât nivelul ei tehnic și calitativ să fie competitiv și comparabil cu cele mai bune produse similare pe plan mondial.

În același sens trebuie să se dezvolte și celelalte sectoare de activitate. Transporturile trebuie să asigure în întregime necesitățile economiei naționale, ale transportului general în toate sectoarele, inclusiv în sectorul naval.

Una din direcțiile prioritare ale activității în deceniul următor, începând cu cel de-al 9-lea plan cincinal de dezvoltare economico-socială, trebuie să o constituie folosirea rațională a fondului funciar, apărarea și păstrarea mediului înconjurător, a pădurilor, a apelor — condiție primordială pentru dezvoltarea patriei noastre.

Pe această bază să asigurăm condițiile necesare înlăturării programului de dezvoltare a agriculturii, a noii revoluții agrare.

Suprafața agricolă și arabilă a țării noastre rămâne aceeași ca și cea din actualul cincinal. Nu există posibilitatea unei extinderi a acesteia, pentru că trebuie să păstrăm neatinse pădurile, fondul forestier. Va trebui chiar ca pe seama unor terenuri neproductive să mai împădurim câteva zeci de mii de hectare în unele județe, conform programului național.

Tocmai de aceea, este necesar să se asigure realizarea în cele mai bune condiții a programului de irigare a circa 6—7 milioane de hectare, a tuturor lu-

crărilor de ameliorare și de creștere a potențialului productiv al pământului, pe încă circa 3—4 milioane de hectare.

Trebuie să pornim de la faptul că pământul este un bun al întregului popor, principalul mijloc de producție în agricultură, care să asigure hrana întregii națiuni. De aceea, este necesară o bună gospodărire a solului, astfel ca fiecare metru pătrat de pământ din suprafața arabilă și agricolă să fie cultivat în mod corespunzător.

Aceasta impune să întărim și să perfecționăm activitatea întreprinderilor agricole de stat, cooperativelor agricole de producție, stațiilor de mașini și tractoare, care trebuie să lucreze într-o strânsă colaborare și unitate, în cadrul consiliilor unice agroindustriale. În general, suprafața întreprinderilor agricole de stat nu va mai crește și nu mai poate să crească. Există în perspectivă posibilitatea unei anumite creșteri, în unele zone, a proprietății cooperativelor agricole de producție.

Problema principală care se pune este însă buna organizare a activității fermelor de producție, dimensionarea conform normelor stabilite a acestor ferme, trecerea la o agricultură intensivă în toate domeniile, începând cu cerealele, în legumicultură, pomicultură, viticultură, zootehnie.

Înlăturarea cerințelor noii revoluții agrare constituie obiectivul strategic al dezvoltării agriculturii. Până în anul 1995 trebuie să realizăm cel puțin 45 de milioane de tone cereale, să generalizăm realizarea producțiilor mari — de 8 000 kg grâu și orz la hectar — și să trecem la producții de 10 000 kg și mai mari la hectar. De asemenea, trebuie să realizăm pe toate suprafețele irigate cel puțin 20—25 tone porumb știuleți la hectar și să trecem la realizarea de producții de 30 și peste 30 de tone de porumb știuleți la hectar.

În mod corespunzător trebuie să crească producțiile în legumicultură, viticultură, pomicultură, la plante tehnice, să sporească puternic producția de masă verde pe pășuni și finețe. În zootehnie, trebuie să se realizeze prevederile programului privind efectivele de bovine de ovine și să se obțină o creștere substanțială a produselor animaliere.

Va trebui ca cincinalul al 9-lea să realizeze o bună aprovizionare a populației cu toate produsele agroalimentare, la nivelul cerințelor științifice, un consum care să asigure atât sănătatea, cât și vigoarea fizică și intelectuală a întregului nostru popor.

Realizarea obiectivelor de dezvoltare intensivă a economiei naționale impune intensificarea muncii de cercetare și creșterea rolului științei în perfecționarea modernizării și dezvoltarea industriei, agriculturii și celorlalte sectoare de activitate. Va trebui să facem astfel încât știința românească, cercetarea științifică din toate domeniile să devină un puternic factor al întregii dezvoltări a forțelor de producție și a întregii societăți socialiste românești. (Aplauze puternice). Să asigurăm ca România anilor 1995—2000—2010 să reprezinte o țară cu o înaltă activitate științifică, cu o puternică forță de cercetare, care să asigure soluționarea noilor și noilor probleme ale progresului economico-social, ale ridicării continue a gradului de civilizație, a bunăstării generale a poporului nostru și, totodată, să participe activ la dezvoltarea relațiilor economice, științifice internaționale!

Doresc să subliniez din nou necesitatea ca, în următorul deceniu, începând cu cel de-al 9-lea plan cincinal, să acordăm o atenție deosebită dezvoltării relațiilor economice, tehnice, științifice internaționale, perfecționării colaborării și specializării în cadrul C.A.E.R.-ului, cu celelalte țări socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orânduire socială.

Trebuie să ne propunem ca, în perioada cincinalului viitor, schimburile noastre economice internaționale să crească cu 35—40 la sută, iar până în anul 2000, cu circa 80 la sută, în comparație cu actualul cincinal.

O dată cu lichidarea datoriei externe, România trebuie să se angajeze ferm în importante acțiuni de cooperare în producție, să participe activ la realizarea unui nou sistem economico-financiar mondial, bazat pe deplina echitate și egalitate, pe avantajul reciproc,

2. Întărirea rolului organelor de stat, al celorlalte organisme de conducere colectivă în înlăturarea programelor de dezvoltare a țării. Perfecționarea controlului oamenilor muncii în întreaga activitate economico-socială

Pornind de la programul adoptat, de la principiile autoconducerii, autogestunii și autofinanțării, este necesar să acționăm pentru perfecționarea relațiilor economico-financiare, astfel încât fiecare unitate să-și asigure deplina autofinanțare, să se realizeze o circulație bănească echilibrată, corespunzător nivelului de dezvoltare a economiei naționale, programelor activității economico-sociale, introducând sisteme noi, moderne de decontări, care să reducă la strictul necesar circulația bănească.

Se impune creșterea răspunderii organelor financiare, întărirea controlului financiar în toate domeniile de activitate, perfecționarea sistemelor de credit și adoptarea de noi măsuri în această direcție.

În ultimii ani, am redus substanțial dobânzile la creditele acordate pentru diferite sectoare de activitate. Realitatea a demonstrat că am procedat bine.

În același timp, va trebui să adoptăm măsuri ferme pentru a nu se apela la credite suplimentare sau pentru acoperirea pierderilor datorită activității nesatisfăcătoare a diferitelor întreprinderi și unități economico-sociale. S-ar putea avea în vedere ca, pentru creditele solicitate suplimentar, să se prevadă ca plata dobânzilor să se realizeze nu pe seama costurilor de producție, ci din fondul de participare la beneficii.

Trebuie să determinăm colectivele de oameni ai muncii, colectivele de conducere să acționeze în așa fel încât să nu fie nevoie să diminueze fondul de participare la beneficii.

În acest sens, vor trebui stabilite și luate măsuri care să stimuleze activitatea de producție și să împiedice apelarea de ușurință, la credite.

Considerăm că, în general, sistemul de conducere a activității economico-sociale corespunde etapei actuale de dezvoltare. Este însă necesar să avem permanent în vedere perfecționarea și creșterea răspunderii tuturor organelor de conducere, întărirea disciplinei și ordinii în realizarea sarcinilor ce le revin în procesul complex al diviziunii muncii, al conducerii tuturor sectoarelor de activitate.

Se impune, în acest sens, perfecționarea în continuare a activității Consiliului de Miniștri, a consiliilor de conducere ale ministerelor și celorlalte organe centrale.

Centralele și întreprinderile, consiliile oamenilor muncii ale acestora trebuie să acționeze, cu toată răspunderea, pentru realizarea în cele mai bune condiții a planurilor și programelor pentru întă-

rirea ordinii și disciplinei în toate sectoarele.

Totodată, consider că ar fi bine să ne gândim la întărirea controlului, de sus până jos, asupra îndeplinirii planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială a patriei.

Apare necesar să crească rolul Consiliului de Stat, care, împreună cu Marea Adunare Națională, trebuie să exercite un control mai intens și efectiv asupra activității ministerelor și altor organe centrale.

Se impune, totodată, să perfecționăm activitatea Consiliului Controlului Muncitoresc. De asemenea, pentru a-și îndeplini mai bine atribuțiile, este necesar ca Inspectoratul pentru Controlul de Calitate să treacă — de fapt, a și trecut — sub conducerea Consiliului de Stat și să nu mai fie subordonat centralelor și întreprinderilor. În același timp, este necesar să se înțeleagă bine că răspunderea pentru buna calitate a produselor revine în întregime oamenilor muncii din fiecare întreprindere.

De asemenea, se impune ca, Comitetul de Stat al Planificării și Comitetul Național pentru Știință și Tehnologie, ca organe centrale, să-și perfecționeze activitatea de control asupra realizării planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială, răspunzând pentru activitatea lor, atât în fața Consiliului de Miniștri, dar și în fața Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și a Consiliului de Stat.

Apare necesitatea îmbunătățirii activității de control, în cadrul ministerelor și centralelor. Este necesar să pornim de la creșterea rolului maselor, al oamenilor muncii în exercitarea controlului în toate sectoarele de activitate. Să asigurăm buna funcționare a comisiilor de control muncitoresc din întreprinderi și instituții, a comisiilor de control obștesc, astfel încât activitatea tuturor sectoarelor să se afle permanent sub controlul oamenilor muncii, al poporului, ca fiecare, în domeniul său de activitate, să poarte deplina răspundere în fața organelor democratice, a partidului, a poporului. (Aplauze puternice, prelungite)

În condițiile societății noastre socialiste, întărirea controlului, de jos până sus, constituie un factor de importanță deosebită în buna desfășurare a întregii activități, în democratizarea și participarea activă la conducerea tuturor sectoarelor, în înlăturarea neabătută a planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială a patriei noastre, a întregii națiuni, a poporului nostru. (Vii și puternice aplauze).

3. Promovarea fermă a retribuției după muncă, a principiilor eticii și echității socialiste

Stimați tovarăși,

Populația activă a țării noastre este în prezent de circa 11 milioane persoane.

Din totalul forței de muncă active, mai mult de 10 milioane de persoane lucrează în sectoarele socialiste.

Dezvoltarea puternică a forțelor de producție, a industriei, agriculturii, științei, culturii și altor activități a asigurat crearea de noi locuri de muncă și încadrarea anuală a tineretului în producție.

Și în viitor vom acorda o atenție permanentă asigurării locurilor de muncă pentru toți cetățenii valizi și încadrarea întregului tineret în muncă.

Societatea noastră socialistă este o societate a muncii libere și are obligația să asigure muncă pentru toți cetățenii. În orice condiții de perfecționare și modernizare a producției, de creștere a productivității muncii, asigurarea locurilor de muncă pentru toți cetățenii constituie obligația fundamentală a societății noastre socialiste.

Doresc să subliniez că electronica, automatizarea trebuie folosite ca un mijloc pentru mai buna organizare a producției și a muncii, care să ușureze munca oamenilor, nu să-i elimine din activitatea productivă, nu să-i împingă la marginea societății, devenind șomeri.

Este, deci, necesar să fie astfel organizată întreaga activitate încât introducerea automatizării, electronizarea să

fie realizate nu în scopul creșterii profiturilor, cum se întâmplă în țările capitaliste, lipsind oamenii de dreptul suprem la muncă, ci pentru a asigura condiții tot mai bune de muncă, de viață pentru toți cetățenii. (Aplauze puternice, prelungite). În aceasta constă adevăratul umanism revoluționar, care înseamnă totul pentru om, pentru bunăstarea și fericirea oamenilor, a poporului. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul!”).

În perfecționarea sistemului de cointeresare materială și de retribuție în toate domeniile de activitate am pornit și pornim de la principiile socialiste de retribuție după muncă, de la principiul socialist „nici piine fără muncă, nici muncă fără piine”.

Consider că în societatea noastră socialistă nimeni nu trebuie, și nu poate, să aibă venituri fără muncă, să obțină venituri prin exploatare și însușirea muncii altora, prin acțiuni de speculă.

Actualul sistem de organizare a muncii, de promovare în trepte, clase și grade, pe bază de examene, asigură o bună cointeresare în ridicarea continuă a nivelului de cunoștințe profesionale și tehnice.

Avem un raport just între diferite ramuri de activitate și între veniturile mari și mici, bazat pe principiile echității

(Continuare în pag. a 7-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 6-a)

ții socialiste, astfel încât actualmente raportul între retribuțiile mici și retribuțiile mari este de 1 la 4,7.

Va trebui să perfecționăm acest sistem astfel ca, în cincinalul viitor, și probabil în întregul deceniu, să asigurăm, practic, un raport de circa 1 la 4,5 între retribuțiile mici și mari.

Trebuie să avem permanent în vedere ca sporirea retribuțiilor, a veniturilor oamenilor muncii să fie în strinsă legătură cu dezvoltarea forțelor de producție, cu creșterea productivității muncii, cu ridicarea nivelului tehnic și calitativ al producției, astfel încât pe măsura dezvoltării forței economice a societății să asigurăm ridicarea continuă a nivelului de trai, material și spiritual, al poporului. (Vii și puternice aplauze).

În ridicarea nivelului de trai un rol important îl au veniturile sociale care în

anii socialismului au crescut continuu, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, ajungând în anul acesta la peste 15 000 lei pe o familie, față de 3 800 lei în 1965.

Este necesar să veghem la aplicarea în cit mai bune condiții a sistemului de retribuire în acord global în toate sectoarele de activitate, să aplicăm neabătut principiile eticii și echității socialiste, astfel încât, pe măsura dezvoltării patriei noastre, a realizării Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, să crească ponderea veniturilor sociale, care să asigure pentru toți cetățenii satisfacerea unor necesități generale, aceasta constituind, de altfel, una din căile trecerii treptate spre împlinirea principiilor de muncă și viață comuniste. (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu și poporul!“).

4. Înfăptuirea neabătută a programelor de organizare și sistematizare a teritoriului, a localităților patriei

Stimați tovarăși,

Doresc, de asemenea, să mă refer la necesitatea înfăptuirii neabătute a programelor de organizare și sistematizare a teritoriului, a localităților patriei noastre. Am vorbit mai înainte de necesitatea conservării și folosirii judicioase, raționale a fondului funciar, a apărării mediului înconjurător. Mă voi referi, deci, în mod deosebit la activitatea pentru mai buna organizare a orașelor, comunelor și satelor patriei noastre.

Circa 52 la sută din populația țării locuiește în orașe. Am dezvoltat puternic construcția de locuințe și așezăminte social-culturale. Ne propunem ca, până în 1995, să rezolvăm în linii generale problema locuințelor pentru toți locuitorii orașelor noastre, urmînd ca pînă în anul 2000 fiecare locuitor să aibă asigurată cel puțin o locuință de 14 mp, iar împreună cu dependințele — 18—20 mp, ceea ce asigură bune condiții de locuit pentru toți cetățenii patriei noastre.

În localitățile rurale țărănime și alți locuitori ai satelor și-au construit case care asigură condiții bune de locuit. De altfel nu există familie care să nu dispună de o locuință, chiar dacă nu asigură cele mai bune condiții.

În urma organizării teritorial-administrative din 1968 am asigurat o dezvoltare mai echilibrată a tuturor localităților patriei noastre. Avem în total 237 municipii și orașe, din care 54 au devenit orașe în ultimii 20 de ani. În mediul rural există circa 2 300 comune, fiecare avînd în componența sa cîteva sate. În procesul industrializării și urbanizării s-a produs însă o puternică deplasare a populației din comune și sate spre centrele orașenești și, îndeosebi, spre orașele mari. Este adevărat că dezvoltarea forțelor de producție pe teritoriu, realizarea de mii de întreprinderi și de noi platforme industriale au încetinit această deplasare și au avut un efect pozitiv în stabilizarea forței de muncă, a oamenilor și a familiilor lor în localitățile mai mici, în comune.

Cu toate acestea, multe sate și comune au cunoscut o puternică depopulare. De aceea, sînt necesare măsuri hotărîte pentru a împiedica depopularea localităților rurale, pentru organizarea lor pe bază modernă și crearea condițiilor care să asigure locuitorilor tot ceea ce este necesar pentru o viață demnă, civilizată.

Avem în vedere păstrarea numărului de comune, în cîteva județe, chiar dezvoltarea citorva centre comunale care s-au depopulat. În următorul cincinal dorim să asigurăm, în toate comunele, dezvoltarea mai puternică a agriculturii, dar și a unor activități industriale, îndeosebi a micii industrii, care să asigure condiții de muncă pentru toți cetățenii comunelor și satelor.

În același timp, se va perfecționa sistemul de învățămînt de 8 ani, iar în toate comunele va funcționa și prima treaptă de liceu de 2 ani, astfel încît toți copiii să poată urma, în comunele respective, școala de 10 ani. Se va dezvolta puternic sistemul de asistență sanitară — dispensare, care vor avea și cîteva paturi de asistență medicală — de urgență, casă de nașteri — și se va asigura un număr de medici permanent în comună, încît să revină un medic la 900—1 000 de locuitori, avînd în vedere că asistența mai complexă se asigură de către spitalele orașenești și județene.

De asemenea, trebuie să perfecționăm

esențiale dintre oraș și sat. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!“). Cu cit vom reuși să realizăm într-un termen mai scurt această sarcină istorică, cu atît vom asigura ridicarea patriei noastre la un înalt grad de civilizație materială și spirituală.

Trebuie să avem permanent în vedere

VII. CREȘTEREA ROLULUI STATULUI, AL ORGANISMELOR DEMOCRAȚIEI MUNCITOREȘTI-REVOLUȚIONARE, ÎNFĂPTUIREA CONSECVENTĂ A PRINCIPIULUI CONSTRUIRII SOCIALISMULUI CU POPORUL ȘI PENTRU POPOR

Stimați tovarăși,

În întreaga noastră activitate am pornit de la teza științifică a construirii socialismului cu poporul și pentru popor de la faptul că tot ceea ce realizăm în societatea noastră trebuie să se realizeze cu oamenii, pentru oameni, să asigure ridicarea continuă a gradului de civilizație, a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Am considerat și considerăm că dezvoltarea largă a formelor democratice de conducere, participarea tuturor claselor și categoriilor sociale, a întregului popor la conducerea tuturor ramurilor de activitate, la elaborarea politicii interne și externe constituie factorul fundamental pentru edificarea cu succes a noii orînduirii sociale.

În acest sens am acționat pentru perfecționarea și, totodată, pentru întărirea rolului statului, al organismelor sale în conducerea activității economice-sociale.

Este bine cunoscut că statul a apărut într-o anumită perioadă a dezvoltării societății omenești, odată cu apariția claselor, și el urmează să își diminueze rolul și să dispară treptat, treptat, odată cu dispariția claselor.

Pornind de la această teză teoretică materialist-dialectică, am considerat și considerăm că statul își păstrează și își va păstra încă multă vreme rolul său în societatea socialistă și, probabil, chiar în prima parte a societății comuniste. Se va perfecționa rolul său în raport cu dezvoltarea economico-socială, cu progresul general al societății.

Am perfecționat și acordăm mare însemnătate organismelor democratice ale statului — Marii Adunări Naționale, consiliilor populare și tuturor celorlalte organisme ale statului nostru socialist.

Am realizat un sistem larg democratic al alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare prin depunerea de mai multe candidaturi pentru un loc de deputat, prin desemnarea lor de către organizațiile politice și sociale, de organizațiile de masă, precum și în adunările cetățenești ale oamenilor muncii.

Adevăratul pluralism și caracterul democratic al acestor organisme este asigurat prin prezența ca deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare a reprezentanților direcți ai clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, al tuturor oamenilor muncii, fără nici o deosebire.

În acest cadru, alegerea deputaților se asigură atît din rîndul membrilor Partidului Comunist Român, cît și din rîndul membrilor altor organizații de masă și obștești, inclusiv din rîndul Organizației Democratice și Unității Socialiste.

De altfel, caracterul statului, al democrației, este determinat în primul rînd de clasele care au conducerea în societate, de sistemul social — și este evident că, o dată cu dispariția claselor exploatatoare, a inegalităților sociale și naționale, s-a schimbat și caracterul statului, devenind cu adevărat statul oamenilor muncii, statul constructorilor socialismului în România, al democrației muncitorești-revoluționare. (Aplauze puternice, prelungite).

Odată cu perfecționarea și democratizarea activității organelor democratice clasice, am realizat noi organisme democratice; am creat consiliile oamenilor muncii, organele județene și naționale ale acestora, care asigură participarea organizată a tuturor claselor și categoriilor sociale, a întregului popor, la elaborarea politicii interne și externe. Organizăm, o dată la 5 ani, Congresul oamenilor muncii, din industrie și alte sectoare, la care participă, de regulă, 11 000 de delegați. Congresul țărănimii și oamenilor muncii din agricultură și alte sectoare, la care participă, de asemenea, 11 000 de delegați. Aceste congrese își aleg consiliile naționale de conducere — între 1 200—1 500 de membri — care asigură conducerea activității între congrese.

Merită de subliniat faptul că atît la

ca soluționarea tuturor acestor probleme constituie o cerință obiectivă a făuririi fazei superioare a societății socialiste multilateral dezvoltate și pentru crearea condițiilor necesare trecerii treptate spre visul de aur, spre comunism. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceașescu — eroism, România — comunism!“).

congrese, cît și în consiliile oamenilor muncii, cel puțin 30 la sută sînt muncitori și, în mod corespunzător, țărani.

Tot la 5 ani au loc Congresul științei și învățămîntului, Congresul culturii și educației socialiste, la care participă, de asemenea, circa 7 000 și, respectiv, circa 5 000 de delegați.

Avînd în vedere rolul important al consiliilor populare în autoconducerea și autoaprovizionarea localităților, la fiecare 5 ani, după alegerea consiliilor populare, are loc Congresul consiliilor populare, la care participă circa 7 000 de delegați, care dezbate problemele fundamentale ale activității locale, teritoriale și aleg Camera legislativă — parlamentul consiliilor populare — care funcționează între congrese și hotărăște asupra tuturor legilor privind activitatea organelor locale teritoriale, cît și asupra legilor generale și planurilor de dezvoltare economico-socială.

Se poate spune, fără teama de a greși, că prin noile organisme democratice am creat un puternic sistem al democrației muncitorești-revoluționare directe, care asigură o participare largă, a clasei muncitoare, a țărănimii, intelectualității, a celorlalte categorii sociale, a întregului popor, la elaborarea politicii generale, a tuturor planurilor de dezvoltare economico-socială. (Vii și puternice aplauze).

Acționînd în strînsă unitate, organismele democratice ale statului și noile organisme ale democrației muncitorești-revoluționare reprezintă un cadru larg de manifestare al poporului, unic în felul său, care asigură ca tot ceea ce se îndeplinește în patria noastră să se realizeze cu poporul și pentru popor, ca poporul să fie participant și să-și hotărască, în mod conștient, propriul său destin, să-și asigure dezvoltarea în deplină libertate și demnitate, viitorul de aur — comunismul! (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceașescu-eroism, România-comunism!“ „Ceașescu și poporul!“).

În întreaga operă de construcție socialistă, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, am pornit de la necesitatea reglementării prin lege a întregii organizări și funcționări a statului, a vieții economico-sociale, a tuturor sectoarelor de activitate.

Prevederile Constituției din 1965 corespund pe deplin actualei etape de dezvoltare a patriei și asigură un larg cadru democratic de participare a întregului popor la conducerea societății.

De asemenea, legile care reglementează organizarea întregii activități, pe baza autoconducerii, autogestii, autofinanzării, a cadrului democratic din toate sectoarele răspund pe deplin actualului stadiu de dezvoltare. Va trebui însă să avem permanent în vedere perfecționarea legislației democrației noastre muncitorești-revoluționare pentru întărirea răspunderii, a ordinii legale, în toate sectoarele de activitate. Să eliminăm complet toate așa-zisele H.C.M.-uri și să nu se mai funcționeze în nici un domeniu decît pe baza legilor. Numai așa vom asigura și ordinea și disciplina, și democrația! (Aplauze puternice).

Este necesar să aplicăm ferm în întreaga activitate principiile eticii și echității socialiste, să asigurăm apărarea proprietății socialiste, a întregului popor, și cooperatiste, precum și a proprietății personale a tuturor cetățenilor patriei noastre.

Va trebui să se acționeze cu toată hotărîrea împotriva oricăror manifestări de necinste, de delapidare, de sustragere, sub o formă sau alta, din avutul general, precum și din proprietatea personală, să întărim sentimentul de cinste și răspundere față de proprietatea generală și personală. Trebuie să ajungem acolo încît cinstea, apărarea proprietății, a avutului întregului popor, spiritul de dreptate să devină o caracteristică definitorie a omului nou, constructor conștient al societății socialiste și comuniste. (Vii aplauze).

În acest sens, are nevoie de o anumită

(Continuare în pag. a 8-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

[Urmare din pag. a 8-a]

logice, organizatorice a rolului său politic conducător în toate domeniile de activitate, în întreaga societate.

Numai așa vom acționa ca adevărați comuniști revoluționari ne vom îndeplini răspunderea față de clasa muncitoare, față de întregul popor, față de viitorul liber și independent al națiunii noastre, al României socialiste! (Aplauze puternice, prelungite. Se scandează „Ceaușescu — P.C.R.“).

Trebuie să nu uităm niciodată că numai în măsura în care partidul va acționa cu întreaga sa forță în vederea înlăturării Programului de față și societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism, avem garanția realizării cu succes a acestuia.

Creșterea răspunderii organelor de stat, a organelor democrației muncitorești-revoluționare, a colectivelor de oameni ai muncii nu vine în contradicție cu întărirea rolului conducător al partidului, nu presupune în nici un fel o slăbire a rolului conducător al partidului. Dimpotrivă, tocmai dezvoltarea democrației impune ca o necesitate obiectivă intensificarea activității partidului, creșterea răspunderii cadrelor de partid, a activului, a comuniștilor, în toate domeniile în vederea bunei funcționări a acestor organisme.

Așa cum se precizează în Statutul partidului, organele de partid nu trebuie să înlocuiască organele de stat sau organismele democratice. Trebuie însă să se asigure o bună funcționare a acestora, îndeplinirea atribuțiilor și rolului pe care îl au în conducerea diferitelor sectoare de activitate.

Comuniștii, cadrele de partid răspund pentru activitatea lor din toate domeniile în fața organelor și organizațiilor de partid, dar, totodată, ei răspund și în fața organelor din care fac parte, și în același timp poartă întreaga răspundere în fața poporului!

Impletirea justă, dialectică, a rolului partidului cu creșterea răspunderii și a rolului organelor de stat și organismelor democratice, al maselor populare, constituie factorul determinant al întăririi unității și forței de acțiune a poporului nostru, al îndeplinirii de către partid a misiunii sale istorice de conducător politic, de forță vitală, de centru vital al întregii națiuni! (Vii și puternice aplauze).

În același timp, este necesar să se acționeze cu întreaga răspundere pentru înlăturarea hotărârilor partidului și a legilor țării cu privire la pregătirea și promovarea cadrelor.

Trebuie să avem permanent în vedere ridicarea din rândurile clasei muncitoare, tărânilor, intelectualității, de noi și noi activități, cu o înaltă pregătire generală profesională, tehnică, științifică, ideologică.

Și în viitor trebuie să acționăm în așa fel încât cadrele de bază, activul de partid, inclusiv activul de stat, al organismelor democratice și sociale din toate sectoarele, să provină și să fie strins legat de clasa muncitoare, de tărânițe, de intelectualitate, de clasele și categoriile sociale care reprezintă forțele de bază ale societății noastre. Numai așa vom avea cadre cu ade-

vărat revoluționare, activiști strâns legați de oamenii muncii, de întregul popor, care vor acționa în spirit revoluționar și vor face întotdeauna totul pentru cauza socialismului, a ridicării nivelului de trai material și spiritual al poporului, a întăririi independenței și suveranității României! (Aplauze și urale puternice. Se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.“, „Ceaușescu și poporul!“).

Avem prevederi bune privind sistemul de alegere, de pregătire și promovare a cadrelor, de consultare a organizațiilor de partid, a oamenilor muncii cu privire la activității și cadrele care urmează să fie promovate.

Prezentarea de mai multe candidaturi — minimum 3 candidaturi — pentru alegerea unor cadre de conducere, concursurile și alte forme, inclusiv perioada de încercare pentru o anumită muncă, asigură ațit alegerea celor mai bune cadre și activiști, cât și controlul permanent al partidului, al oamenilor muncii asupra celor care sînt promovați.

Este necesar să aplicăm cu toată fermitatea prevederile controlului de partid și de stat, să acordăm și mai multă atenție felului în care promovăm cadrele, pregătirii acestora, ridicării continue a nivelului lor, profesional, tehnico-științific, cultural și politico-ideologic.

Trebuie să facem totul pentru a asigura păstrarea și dezvoltarea spiritului revoluționar, de răspundere al tuturor cadrelor și activiștilor! Să întărim spiritul critic, autocritic, să lărgim continuu democrația internă de partid, ca o parte inseparabilă a democrației muncitorești-revoluționare!

Organele și organizațiile de partid, comitetele și birourile organizațiilor de partid, comitetele comunale, orașenești și județene trebuie să asigure unirea eforturilor comuniștilor, ale tuturor oamenilor muncii în vederea înlăturării neabătute a hotărârilor partidului și a legilor țării.

Întreaga activitate a organelor de partid trebuie să fie pătrunsă de spiritul revoluționar al răspunderii și intransigenței în muncă, de grija față de oamenii muncii, de hotărîrea de a servi întotdeauna cauza socialismului, a poporului. Trebuie să facem astfel încât partidul nostru să-și îndeplinească și în viitor, în cele mai bune condiții, rolul său de forță politică conducătoare. Fiecare activist, fiecare membru de partid trebuie să acționeze cu întreaga răspundere pentru creșterea forței și întărirea unității partidului — garanția supremă a mersului înainte al patriei noastre spre visul de aur! (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!“).

Înlăturarea autoconducerii și autoaprovizionării locale impune creșterea continuă a răspunderii consiliilor populare în buna gospodărire a orașelor și comunelor și întărirea legăturilor cu masele de oameni ai muncii și participarea activă a tuturor cetățenilor la întreaga activitate.

Sînt necesare măsuri pentru îmbunătățirea și perfecționarea activității consiliilor populare — ca cele mai largi organisme ale statului — care trebuie să acționeze în toate împrejurările, în strînsă legătură și deplină unitate cu toți oamenii muncii, cu poporul conform tezei construirii socialismului cu oamenii și pentru oameni, cu poporul și pentru întregul popor! (Aplauze puternice, îndelungate).

XI. ACTIVITATEA IDEOLOGICĂ, POLITICO-EDUCATIVĂ, DE FORMARE A OMULUI NOU, CU O ÎNALTĂ CONȘTIINȚĂ REVOLUȚIONARĂ, SOCIALISTĂ — OBIECTIV DE ÎMPURTĂNȚĂ DEOSEBITĂ ÎN ACTUALA ETAPĂ

Stimați tovarăși,

Activitatea ideologică, politico-educativă, de formare a omului nou, cu o înaltă conștiință revoluționară, socialistă constituie una din problemele de importanță deosebită în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre socialiste.

Am obținut mari realizări prin însăși generalizarea învățămîntului de 10 ani și trecerea, în următorii ani, la învățămîntul de 12 ani. Puternica dezvoltare a învățămîntului superior, diferitele forme de calificare și ridicare a cunoștințelor tehnico-științifice, învățămîntul de partid, inclusiv învățămîntul politic de masă — care cuprinde milioane de membri de partid și nemembri de partid — au avut și au un mare rol în întreaga activitate de ridicare a cunoștințelor, a nivelului general de cunoaștere al activiștilor și tuturor oamenilor muncii.

Cu toate acestea, așa cum am arătat în Tezele din aprilie, s-a produs o anumită rămînere în urmă a nivelului general, ideologic, politico-educativ, față de dez-

voltarea forțelor și relațiilor de producție, a societății noastre socialiste, în ansamblu. Dacă în primii ani ai construcției socialiste, activitatea politico-educativă, de propagandă a avut un rol foarte însemnat în mobilizarea maselor populare, a întregului popor pentru învingerea greutăților și asigurarea mersului înainte al țării, treptat, această activitate a slăbit într-o anumită măsură.

Au fost concentrate eforturile în înlăturarea programelor de dezvoltare a forțelor de producție, a științei, a tehnicii, de dezvoltare generală a patriei și, într-o anumită măsură a început să fie subapreciată activitatea politico-educativă de ridicare a conștiinței revoluționare a comuniștilor, a membrilor organizațiilor de masă și obștești, a maselor populare în general.

Deși încă la Congresul al IX-lea, în raportul prezentat, s-a subliniat necesitatea intensificării activității ideologice pentru a înțelege mai bine marile transformări ce au loc, schimbările din societate,

pentru stabilirea obiectivelor și elaborarea politicii partidului nostru în raport de aceste realități, pe parcurs nu putem spune că s-a făcut totul în această privință. S-a creat o anumită concepție greșită după care, avînd în vedere că am obținut realizări remarcabile, nu ar mai trebui să desfășurăm o largă propagandă și activitate politico-ideologică.

Programul ideologic al partidului, din 1962, a atras atenția asupra unor probleme ideologice, teoretice, asupra unor probleme deosebite pentru activitatea noastră educativă. Această necesitate nu a fost însă bine înțeleasă și nu s-a acționat, cu toată hotărîrea, în spiritul tezelor istorice și al orientărilor generale pentru activitatea partidului în noua etapă de dezvoltare a societății noastre.

Avem rezultate bune în activitatea literară, artistică, în arta plastică, în muzică, teatru, în toate sectoarele muncii politico-educative și culturale. Cu toate acestea, nu putem fi pe deplin mulțumiți cu nivelul general al operelor și lucrărilor realizate în diferite sectoare ale activității cultural-artistice.

Mă refer succint la toate acestea pentru a atrage atenția asupra necesității de a lăchida rapid minusurile, anumite rămîniri în urmă și de a ridica nivelul activității ideologice, politico-educative în toate sectoarele, în concordanță cu cerințele noii etape în care se găsește România.

În țara noastră, în țările socialiste, în întreaga lume s-au produs mari schimbări în raportul de forțe, în relațiile dintre clase și popoare. Uriașa dezvoltare a științei, a tehnicii, lărgirea orizontului de cunoștințe generale în toate domeniile pun la ordinea zilei analiza științifică a problemelor actuale și dezvoltarea, pe această bază, a principiilor socialismului științific, a concepției generale materialist-dialectice despre lume.

Nu se poate apela la citate și teze elaborate în altă etapă istorică. Legile obiective generale, principiile socialismului științific nu reprezintă o dogmă, ci o călăuză în dezvoltarea, în noile condiții, a teoriei revoluționare în strînsă legătură cu noua etapă, cu noile realități, păstrînd însă permanent concepția și spiritul revoluționar în întreaga activitate.

În activitatea noastră ideologică trebuie să dăm un răspuns clar problemelor esențiale ale socialismului, ale contradicțiilor dintre capitalism și socialism, ale contradicției dintre „lumea a treia” și țările capitaliste dezvoltate.

Să punem cu putere în evidență faptul că, deși capitalismul mai dispune de mari resurse și forțe, el s-a dovedit incapabil de a soluționa problemele fundamentale ale oamenilor, ale popoarelor, ale păcii.

Să nu uităm în nici o împrejurare că orînduirea capitalistă va trebui să facă loc noii orînduirii sociale socialiste. Aceasta reprezintă o lege a dezvoltării omenirii!

În același timp, trebuie să subliniem, cu toată puterea că, într-o perioadă scurtă, socialismul — care s-a realizat în condiții diferite de la o țară la alta, țînînd seama de nivelul în general redus de dezvoltare economico-socială la care au pornit aceste țări — a demonstrat forța, vitalitatea sa, cu toate lipsurile și greșelile care au avut loc în diferite țări.

Viața, realitatea au demonstrat că socialismul a soluționat — și poate soluționa — într-un mod nou, mai bine, problemele vitale, de muncă și viață ale maselor populare, ale popoarelor, ale asigurării păcii în lume. (Vii și puternice aplauze).

Pe această bază, pornind de la întreaga istorie a dezvoltării societății omeniești, să punem cu putere în evidență faptul că trecerea omenirii spre socialism reprezintă singura cale pentru soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane, pentru progresul social, pentru bunăstarea popoarelor, pentru o politică de pace, de colaborare egală între toate națiunile lumii! (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar să se sublinieze, totodată, că trecerea pe calea socialistă, într-o țară sau alta, trebuie să se realizeze corespunzător nivelului de dezvoltare și condițiilor din fiecare țară, că nu există și nu poate exista un anumit „model” în această privință, că există principii, legități generale valabile, de care trebuie să se țină însă

neapărat seama, că socialismul nu poate fi decît rezultatul luptei clasei muncitoare, al forțelor revoluționare, progresiste, al fiecărui popor, și că nu poate fi impus din afară, așa cum trebuie să subliniem, totodată, că, nu este posibil să fie oprit, pe calea contrarevoluției. Nimeni nu poate împiedica mersul victorios înainte al popoarelor spre societatea fără clase, spre socialism, spre comunism! (Aplauze puternice, prelungite).

Nimeni nu poate opri în loc istoria, înaintarea fermă a omenirii pe calea progresului, a făuririi unei lumi mai drepte și mai bune, în care fiecare popor să se dezvolte în mod liber și independent, așa cum dorește, fără nici un amestec din afară!

Se impune o analiză temeinică cu privire la acțiunea legilor obiective în dezvoltarea generală și în condițiile concrete ale construcției socialiste, ale realităților dintr-o țară sau alta. În acest cadru, trebuie să subliniem cu toată tăria că nu este posibil să lăsăm dezvoltarea socialistă la voia întîmplării, că perfecționarea construcției socialiste, aplicarea legilor obiective, a principiilor autogestunii, autoconducerii, autofinanțării trebuie să ducă nu la o slăbire sau diminuarea rolului proprietății întregului popor și cooperatiste, ci la întărirea rolului acestora.

Se impune să analizăm temeinic problemele cointeresării materiale, împletirii juste a intereselor generale cu interesele particulare, pornind de la necesitatea asigurării dezvoltării generale a societății — premisă hotărîtoare pentru ridicarea nivelului de trai, pentru ca interesele fiecărui om al muncii, ale fiecărui cetățean să poată fi satisfăcute în strînsă legătură cu dezvoltarea generală.

Este, de asemenea, necesar să subliniem cu putere faptul că socialismul se construiește în condiții diferite de la o țară la alta, în conformitate cu realitățile din fiecare țară, că aceasta impune o bună înțelegere și aplicare în viață a legilor generale, pornind de la relația dialectică dintre general și particular, de la aplicarea și perfecționarea principiilor socialiste de proprietate și de cointeresare materială. Orice perfecționare a principiilor economice, a conducerii economico-sociale trebuie să asigure dezvoltarea pe baze socialiste a societății, să nu deschidă în nici un fel calea spre forme capitaliste, care nu pot decît să afecteze grav dezvoltarea viitoare, construcția socialismului, bunăstarea popoarelor și independența lor.

Sînt multe probleme teoretice asupra cărora cadrele noastre de partid și de stat, cele din domeniul activității ideologice, al științelor sociale, cadrele de bază ale partidului și întregul nostru partid trebuie să se concentreze și să se angajeze cu toate forțele în studierea și înțelegerea lor justă, în dezvoltarea, în noile condiții, a teoriei și practicii construcției socialiste.

Cu cît nivelul ideologic-teoretic va fi mai ridicat cu cît vor fi mai bine înțelese schimbările din societate și lume, cu atît mai mult se vor dezvolta concepția și spiritul revoluționar de acțiune, activitatea organizatorică, practică, în realizarea politicii generale.

Să facem astfel încît, într-o perioadă scurtă, activitatea teoretică, ideologică să se transforme într-o puternică forță care să lumineze, asemenea soarelui strălucitor, calea spre comunism, spre o lume în care oamenii vor fi pe deplin stăpîni pe destinele lor! (Vii și puternice aplauze și urale; se scandează „Ceaușescu și poporul!“).

Stimați tovarăși,

Este necesar să intensificăm activitatea politică, educativă, culturală, de ridicare a conștiinței revoluționare a tuturor oamenilor muncii, să punem în evidență noile și noile cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general, pornind de la concepția științifică despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric. Să perfecționăm activitatea învățămîntului ațit din punctul de vedere al cunoștințelor generale, tehnico-științifice, cît și al concepției revoluționare despre lume și viață! Să îmbunătățim activitatea învățămîntului de partid, a învățămîntului de masă, să creăm noi forme de dezvoltare a cunoștințelor științifice despre lume și viață.

(Continuare în pag. a 10-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 10-a)

Iată de ce este necesar să se facă totul pentru întărirea și dezvoltarea tendinței spre destindere, dezarmare și pace, ca o necesitate obiectivă pentru o politică nouă, realistă, în viața internațională.

În ultimii ani s-au făcut unii pași pozitivi pe calea dezarmării, prin încheierea acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune, prin soluționarea politică a unor conflicte și intensificarea negocierilor în vederea rezolvării unor probleme complexe pe calea politică, a tratatelor.

Cu toate acestea, trebuie să spunem deschis că situația mondială continuă să fie complexă și gravă. Nu s-a produs încă o schimbare radicală în viața internațională, nu s-a afirmat cu putere politica de destindere și colaborare. Se mențin încă stocuri de arme nucleare, care pot distruge de mai multe ori omenirea. Se acționează în direcția modernizării și perfecționării unor arme nucleare, continuă experiențele nucleare și politica de militarizare a Cosmosului.

Se menține politica de forță, de dictat, de amestec în treburile altor state.

Iată de ce considerăm că situația, repet, continuă să fie deosebit de gravă — și de aceea trebuie să acționăm cu toată răspunderea și fermitatea, în strînsă unitate cu forțele realiste, antiimperialiste, cu toate popoarele, pentru o politică nouă, democratică, de pace de dezarmare, de colaborare egală între toate statele lumii. **(Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — pace!”)**

Mai mult ca oricînd este necesar să se facă totul pentru asigurarea dreptului popoarelor la viață, la existență, la libertate și independență!

Este necesar să se ajungă la înțelegerea generală că, în condițiile armelor nucleare, nu există decît o singură cale, o singură politică — aceea de renunțare cu desăvîrșire la forță, la război, de realizare a unei noi gândiri și a unei politici noi, democratice, care să excludă forța și războiul din viața internațională.

Pornind de la situația gravă actuală, considerăm că este necesar să se acționeze cu toată hotărîrea pentru realizarea acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind reducerea cu 50 la sută a armelor nucleare strategice. Să se renunțe cu desăvîrșire la modernizarea și perfecționarea armelor nucleare existente, precum și la producerea de noi arme nucleare.

Este necesar să se renunțe de către toate statele la experiențele nucleare și la politica de militarizare a Cosmosului.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru un acord general între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii — cu participarea tuturor statelor posesoare de arme nucleare, precum și a celorlalte state, nenucleare, care sînt interesate în problema eliminării armelor nucleare — privind realizarea unui acord general, pentru eliminarea treptată a tuturor armelor nucleare.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru un acord general în care să se interzică folosirea spațiului cosmic în scopuri militare și să se stabilească folosirea acestuia numai în scopuri pașnice, sub un control corespunzător.

În strînsă legătură cu aceasta, considerăm că este foarte important și totodată, că se impune realizarea unui acord general privind protecția mediului înconjurător și a Cosmosului, pentru apărarea și menținerea condițiilor de viață pe planeta noastră.

Este, de asemenea, necesar să se treacă, în cel mai scurt timp, la tratative pentru reducerea armelor convenționale, în Europa și în întreaga lume.

În același timp, se impune să se intensifice activitatea pentru eliminarea armelor chimice și a altor arme de distrugere în masă — ca o parte inseparabilă a lichidării complete a armelor nucleare și reducerii radicale a armelor convenționale!

Apreciem că un rol important are, în această privință, începerea tratatelor între țările Tratatului de la Varșovia și N.A.T.O., privind reducerea armelor convenționale și a cheltuielilor militare în Europa, cu participarea tuturor statelor continentului nostru.

Considerăm că propunerile țărilor Tratatului de la Varșovia, în această privință, demonstrează voința și hotărîrea acestor state de a acționa pentru o

reducere substanțială a armelor convenționale și a cheltuielilor militare.

În același timp, România se pronunță ferm pentru desființarea concomitentă a Tratatului de la Varșovia, cît și a pactului N.A.T.O., considerînd că pactele militare nu oferă nici o garanție. Dimpotrivă, existența lor poate duce numai la agravarea situației internaționale.

România se pronunță pentru încheierea cu rezultate cît mai bune a Conferinței de la Viena pentru securitate și cooperare în Europa, care să ducă la dezvoltarea relațiilor economice, tehnico-științifice și în alte domenii, între toate statele, la realizarea unei Europe unite, a păcii și colaborării, bazată pe diversitatea orînduirilor sociale, la întărirea independenței și suveranității fiecărui popor, la progresul economic și social al tuturor națiunilor europene.

În același timp, România se pronunță pentru dezvoltarea și întărirea colaborării între toate țările din Balcani și transformarea acestei regiuni într-o zonă fără arme nucleare și chimice, fără baze militare străine, o zonă a colaborării pașnice și bune vecinătăți. La realizarea acestor obiective ar putea, în anumite condiții, participa și alte state vecine.

Susținem, de asemenea, realizarea unor asemenea zone în centrul Europei, în Europa de nord, precum și pe alte continente.

Stîmnați tovarăși,

România s-a pronunțat și se pronunță pentru soluționarea conflictelor și problemelor litigioase numai și numai prin tratative, pe cale pașnică. Viața a demonstrat că oricît de îndelungate sînt tratativele, aceasta este singura cale de soluționare durabilă, singura alternativă la acțiunile militare, la forță.

Ne-am pronunțat întotdeauna pentru soluționarea pe cale politică a situației din Orientul Mijlociu, pentru o pace trainică și justă în această regiune, care să asigure dreptul la autodeterminare al poporului palestinian — inclusiv la crearea unui stat palestinian independent — securitatea și integritatea tuturor statelor din regiune, inclusiv a Israelului.

Țara noastră a salutat și recunoscut noul stat palestinian, considerînd hotărîrea Consiliului Național Palestinian privind proclamarea noului Stat Palestinian Independent ca o hotărîre de însemnătate deosebită, care deschide calea unei soluționări juste a problemelor.

O importanță deosebită are, în această privință, recunoașterea rezoluțiilor Organizației Națiunilor Unite, implicit a existenței statului israelian, aceasta creînd condiții mai bune pentru realizarea unei Conferințe internaționale în problemele Orientului Mijlociu.

În ce o privește, România, consecvență politicii sale de pînă acum, va acționa și în viitor pentru soluționarea pe calea tratatelor a tuturor problemelor, va sprijini realizarea năzuințelor poporului palestinian de a trăi într-o patrie liberă, democratică, independentă, în colaborare cu vecinii săi.

Am salutat încetarea războiului dintre Irak și Iran și ne exprimăm speranța că se va face totul, de către ambele părți, pentru a se ajunge la o reglementare definitivă și la încheierea unei păci trainice între cele două țări.

În acest spirit, țara noastră apreciază inițiativele și negocierile care au loc în vederea soluționării pe cale politică, prin tratative, a unor conflicte și stări de încordare în Africa, Asia, America Centrală.

Considerăm că aceasta este în interesul popoarelor respective, al cauzei păcii și securității tuturor statelor.

România va sprijini și în viitor, cu toată hotărîrea, lupta popoarelor pentru lichidarea oricăror forme de colonialism și neocolonialism, pentru independență națională, pentru afirmarea liberă, independentă, a fiecărei națiuni. **(Aplauze puternice, prelungite)**.

Condamnăm cu toată fermitatea politica rasistă și de apartheid din Africa de Sud și ne pronunțăm pentru lichidarea în cel mai scurt timp a acestei politici și asigurarea dreptului poporului majoritar din Africa de Sud de a participa la întreaga viață politică și economică în deplină egalitate.

Stîmnați tovarăși,

Este bine cunoscut că, în ultimii ani, s-au mărit decalajele dintre țările bogate și țările sărace. Anual, zeci de miliarde de dolari din țările în curs de dezvoltare sînt acaparate, sub diferite

forme, de țările dezvoltate, adîncind tot mai mult sărăcia și decalajul dintre bogați și săraci.

România consideră că este necesar să se pună capăt actualiei situații economice și financiare internaționale și, îndeosebi, politici de sărăcire a țărilor în curs de dezvoltare, să se acționeze pentru o soluționare globală a problemei datoriei externe, pentru o nouă ordine economică mondială, bazată pe relații de deplină egalitate și echitate între state, care să asigure progresul mai rapid al tuturor statelor și, în primul rînd, al celor rămase în urmă.

În acest scop, considerăm necesară organizarea unei conferințe internaționale, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, la care să participe, cu drepturi egale, atît țările în curs de dezvoltare, cît și țările dezvoltate, în vederea realizării unor acorduri corespunzătoare, care să asigure lichidarea subdezvoltării și realizarea unei noi ordini economice mondiale.

Avînd în vedere problemele complexe ale lumii de astăzi, criza economică, politică și socială, este necesar, pornind de la principiile umanitare ale asigurării condițiilor cît mai bune de muncă și de viață pentru toți cetățenii fiecărei țări, să se adopte de toate țările măsuri corespunzătoare.

În acest sens, după părerea noastră, ar fi necesar încheierea unui acord general privind asigurarea unor venituri minime, diferențiate pe zone, pentru toți cetățenii, care să asigure condiții corespunzătoare de hrană, îmbrăcăminte, locuințe, învățămînt și tot ceea ce este necesar pentru o viață demnă.

Să se limiteze veniturile celor bogați, asigurîndu-se în acest fel un raport echitabil și rațional între veniturile mici și veniturile mari — aceasta indiferent de orînduirea socială dintr-un stat sau altul.

Considerăm că, pornind de la problemele umanitare, ar trebui să se acorde o atenție deosebită și să se întocmească un program special de folosire completă a forței de muncă, de lichidare a șomajului, precum și de pregătire corespunzătoare profesională, tehnică, culturală și științifică a oamenilor muncii, îndeosebi a tineretului.

Să se adopte, de asemenea, un program special în direcția asigurării rezolvării într-o perioadă — de exemplu pînă în anul 2000 — a problemei locuințelor necesare pentru cetățenii fiecărei țări.

În același timp, să se adopte un program special de luptă împotriva terorismului și a cauzelor care provoacă acest fenomen.

Totodată, se impune adoptarea unui program special de luptă împotriva drogurilor, care au devenit un mare pericol

îndeosebi pentru tineret și, în acest cadru, să fie luate măsuri hotărîte împotriva celor care au transformat comerțul cu droguri într-un mijloc de îmbogățire, distrugînd sănătatea a milioane și milioane de oameni, și îndeosebi a milioane de tineri.

În general, considerăm că se impune adoptarea unor măsuri generale care să ducă la o largă colaborare între toate statele în vederea soluționării problemelor complexe ale lumii de astăzi: dezarmarea, lichidarea subdezvoltării și problemele grave sociale și politice, realizînd astfel condiții cît mai bune de muncă, de viață pentru toți cetățenii din fiecare țară, pentru toate popoarele de pe planeta noastră.

Numai în acest fel se va răspunde cerințelor actuale și de perspectivă ale societății omenesci, se va acționa în spiritul unei noi gândiri, al unei noi politici în care omul, bunăstarea, fericirea, libertatea, independența și pacea să constituie factorul principal și politica fundamentală a fiecărui stat. **(Vii și puternice aplauze)**.

Soluționarea marilor și complexelor probleme ale lumii contemporane impune participarea activă, în condiții de deplină egalitate, la viața internațională, a tuturor statelor și, îndeosebi, a țărilor mici și mijlocii, a țărilor nealiniate, a țărilor în curs de dezvoltare, care constituie marea majoritate a lumii și sînt nemijlocit interesate într-o politică de pace, de independență și de largă colaborare internațională. Trebuie să se pornească de la faptul că problemele politice, economice, sociale, dezarmarea și pacea nu se pot soluționa numai de cele două mari superputeri sau numai de cîteva state, că la rezolvarea lor trebuie să participe activ toate statele, fără nici o deosebire. Aceasta reprezintă, de altfel, una din cerințele noii gândiri și noii politici în viața internațională.

În același timp, este necesar să crească și mai mult rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea democratică, cu participarea tuturor statelor, a problemelor mondiale, în asigurarea păcii și progresului întregii omeniri.

În ce privește, România va participa activ și în viitor la eforturile pentru dezarmare, securitate și pace, va dezvolta continuu colaborarea cu toate statele lumii, cu forțele democratice de pretutindeni, cu toate popoarele, în lupta pentru o politică nouă, pentru dezarmare și pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, care să asigure dezvoltarea independentă și liberă a fiecărei națiuni, bunăstarea și progresul întregii omeniri! **(Aplauze puternice, prelungite; se scandează „Ceaușescu — pace!”, „România — pace!”)**.

XIV. TRADIȚIILE INTERNAȚIONALISTE ALE MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI-REVOLUȚIONARE DIN ROMÂNIA. DEZVOLTAREA RELAȚIILOR PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU TOATE PARTIDELE COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI, CU FORȚELE PROGRESISTE, DEMOCRATICE DE PRETUTINDENI, ÎN LUPȚA PENTRU PROGRES ȘI PACE, PENTRU O LUME MAI DREAPTĂ ȘI MAI BUNĂ

Stîmnați tovarăși,

Dezvoltarea mișcării muncitorești-revoluționare în patria noastră reprezintă rezultatul legitim al dezvoltării forțelor de producție și apariției clasei muncitoare pe scena istoriei. De altfel, primele formațiuni socialiste — a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România, apoi a Partidului Comunist Român — își au rădăcinile în lupta dintotdeauna a poporului, a forțelor revoluționare din țara noastră. Ele au acționat de la început în spiritul celor mai înalte tradiții de progres, de independență ale poporului nostru.

În același timp, mișcarea muncitorească socialistă, Partidul Comunist Român au stabilit legături trainice cu mișcările socialiste, revoluționare, cu partidele comuniste din alte țări, au acționat întotdeauna pentru întărirea solidarității revoluționare în lupta împotriva exploatării și asuprii, pentru o nouă orînduire socială, pentru pace și progres în întreaga lume.

Încă de la apariția în țara noastră a primelor cercuri muncitorești socialiste, s-au stabilit relații de colaborare și soli-

daritate cu cercurile muncitorești socialiste și progresiste din diferite țări.

Socialiștii români au întreținut relații active cu fauritorii socialismului științific, Marx și Engels, și cu alți revoluționari. Revoluționarii români au participat la activitatea Internațională I, apoi a Internaționalăi a II-a, au luat parte activă la diferite reuniuni și congrese internaționale. În spiritul solidarității internaționale, numeroși revoluționari români s-au aflat pe baricadele Comunei din Paris. Revoluționarii români au avut, de asemenea, legături cu Lenin, cu alți revoluționari ruși, și din țările vecine. O pagină vie a spiritului de solidaritate internațională a proletariatului și maselor populare, a mișcării revoluționare din țara noastră o constituie organizarea grupurilor revoluționare care au participat cu arma în mînă la lupta pentru victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Odată cu înființarea Partidului Comunist Român s-au dezvoltat larg relațiile cu alte partide comuniste și muncitorești, cu mișcările revoluționare din alte state. În anii grei ai ilegalității, partidul nostru a manifestat deplină solidaritate cu lupta re-

(Continuare în pag. 12-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 11-a)

voluționară a clasei muncitoare din China, sub conducerea Partidului Comunist Chinez, a organizat participarea voluntarilor români la luptele pentru apărarea Spaniei republicane, iar în perioada celui de-al doilea război mondial mulți comuniști, antifasciști și patrioți români s-au solidarizat cu popoarele Iugoslaviei, Poloniei, Greciei, Austriei, Albaniei și altor țări cotoprite de hitleriști.

În cronică rezistenței antifasciste și-au înscris numele mulți comuniști și patrioți români înrolați în detașamentele de partizani din Franța, Cehoslovacia, Belgia și alte țări.

Putem afirma cu îndreptățită mândrie că întotdeauna revoluționarii români, forțele revoluționare patriotice, democratice, progresiste din România și-au făcut cu cinste datoria, atât față de propriul popor, cât și față de cauza generală a luptei revoluționare, pentru progres și pace, împotriva fascismului și războiului, pentru democrație și socialism. (Aplauze puternice, prelungite).

După victoria revoluției de eliberare socială și națională și trecerea la construcția socialismului în patria noastră, partidul nostru comunist a dezvoltat, în noile condiții, legături active cu toate partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste și capitaliste, a acționat pentru stabilirea și dezvoltarea largă a colaborării cu partidele socialiste, social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu alte forțe progresiste democratice în lupta pentru progres, pentru dezarmare și pace, pentru o politică de largă colaborare internațională.

În toată această perioadă, partidul nostru, acționând pentru o largă colaborare cu toate partidele comuniste și muncitorești, s-a pronunțat cu toată hotărârea pentru renunțarea la vechile practici în relațiile dintre partidele comuniste și muncitorești, pentru realizarea unei colaborări și solidarități pe principii noi, de deplină egalitate, de respect al independenței și autonomiei fiecărui partid, al dreptului său de a-și elabora linia politică proprie în concordanță cu realitățile și condițiile din fiecare țară.

Se poate spune că și în mișcarea comunistă și muncitorească s-au produs mari schimbări ca rezultat al marilor transformări în raportul de forțe, în dezvoltarea generală a societății omenești.

Este bine cunoscut că, după al doilea război mondial, o perioadă îndelungată partidele comuniste și muncitorești au avut un rol de importanță deosebită în viața internațională, în organizarea marilor mișcări naționale și internaționale pentru pace, pentru colaborare, pentru o lume fără arme și fără războaie.

În același timp, în țările socialiste partidele comuniste au avut un rol hotărâtor în construcția socialistă, în participarea activă la soluționarea marilor probleme ale vieții internaționale.

Trebuie să spunem însă deschis că, în ultimii ani, au apărut o serie de probleme care impun o nouă abordare, o nouă înțelegere a marilor schimbări petrecute în lume, a perspectivelor luptei revoluționare.

Toate acestea impun, fără nici o îndoială, din partea fiecărui partid, a forțelor revoluționare de pretutindeni o analiză științifică, realistă, în spiritul concepției revoluționare, materialist-dialectice a problemelor actuale, și o nouă orientare și o perspectivă clară privind desfășurarea luptei pentru progres economic și social, pentru socialism, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Această impune o întărire și mai puternică, în noile condiții, pe principii noi, a solidarității și colaborării mișcării comuniste și muncitorești.

Actuala stagnare, chiar un anumit regres din mișcarea comunistă și muncitorească, impune ca o necesitate obiectivă întărirea colaborării și unității, dezvoltarea puternică a spiritului de luptă pentru apărarea intereselor maselor largi populare.

Comuniștii trebuie să-și asume o răspundere mai mare, în actualele condiții, în unirea tuturor forțelor realiste și progresiste, pentru soluționarea într-un mod nou a marilor probleme, complexe și grave, ale lumii contemporane. Totodată, partidele comuniste din țările socialiste trebuie să dea răspunsuri corespunzătoare, de pe poziții revoluționare, problemelor construcției socialiste, să deschidă o perspectivă clară, luminoasă pentru perfecționarea opereii mărețe a construcției socialiste, creșterea rolului maselor populare, dezvoltarea democrației socialiste, a spiritului revoluționar în munca și lupta împotriva a tot ceea ce este vechi și perimat, pentru promovarea noului, pentru înfăptuirea neabătută a principiilor socialiste în întreaga operă de construcție a noii orânduiri sociale.

Pornind de la toate acestea, considerăm că este necesar ca partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste să-și întărească solidaritatea și colaborarea, schimbul de experiență, să analizeze, de pe pozițiile științifice, revoluționare, problemele actuale și de viitor ale socialismului.

În același timp, apare necesitatea întăririi solidarității cu partidele comuniste și muncitorești, pentru a imprima un nou spirit de luptă și combativitate în participarea activă la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane.

Este necesar să se înlăture cu hotărâre anumite manifestări de neîncredere, de confuzie, de a considera unele greșeli, unele lipsuri, chiar unele abuzuri ca însăși esența societății socialiste, a socialismului.

Noi considerăm că trebuie să pornim de la faptul că socialismul și-a demonstrat capacitatea și vitalitatea sa, în dezvoltarea, într-o perioadă istorică scurtă, a unei noi orânduiri sociale.

O analiză științifică, chiar succintă, demonstrează, cu puterea faptelor de neîgăduit, că societatea capitalistă, care a avut, fără îndoială, un rol important în dezvoltarea civilizației, nu mai poate soluționa problemele complexe ale lumii de astăzi — problemele politice, sociale —, nu mai poate da o perspectivă clară oamenilor muncii, popoarelor, că, istoricește, socialismul are menirea de a asigura realizarea unei noi societăți, care să rezolve problemele complexe economico-sociale într-un mod nou, asigurând deplină egalitate în drepturi între toți

cetățenii țărilor respective, fără nici un fel de deosebire, realizarea unei lumi în care fiecare popor, fiecare națiune să-și poată asigura bunăstarea, fericirea, în deplină libertate, dar și în colaborare cu toate popoarele lumii. (Vii și puternice aplauze).

Partidul Comunist Român se pronunță ferm pentru întărirea, inclusiv pentru consolidarea regională sau internațională, între partidele comuniste și muncitorești, considerând că aceasta constituie o necesitate pentru ridicarea spiritului de luptă și combativitate, pentru întărirea colaborării în vederea soluționării într-un mod nou a problemelor lumii contemporane.

În același timp, ne pronunțăm pentru dezvoltarea și întărirea colaborării cu partidele socialiste și social-democrate, deoarece aceasta reprezintă o necesitate obiectivă pentru viitorul popoarelor, pentru progres, pentru pacea întregii omeniri.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru dezvoltarea unei colaborări largi cu mișcările de eliberare națională, cu partide din țările în curs de dezvoltare, cu toate partidele democratice, indiferent de concepția lor despre lume, cu toți cei care se pronunță împotriva războiului, pentru dezvoltarea relațiilor dintre state și popoare pe principiile deplinei egalități, ale respectării dreptului fiecărui popor de a-și alege în mod liber calea dezvoltării, fără nici un amestec din afară.

Cum va arăta lumea secolului al XXI-lea? — constituie o problemă fundamentală pentru toate partidele și mișcările progresiste.

Trebuie să facem totul ca popoarele să intre în mileniul al treilea cu o perspectivă mai bună, în vederea lichidării depline a armelor nucleare, a dezarmării, în lichidarea subdezvoltării și realizarea noului ordinii economice, în stabilirea unor relații de colaborare, de deplină egalitate între toate națiunile lumii.

Nu mai așa vom răspunde năzuințelor popoarelor, vom asigura viitorul lor liber, independent, mai bun!

În acest spirit, Partidul Comunist Român este hotărât să acționeze cu toată fermitatea, și în viitor, pentru a-și aduce contribuția la victoria forțelor progresiste, realiste, pentru triumful marilor idealuri de libertate și independență, pentru progres, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru victoria socialismului! (Aplauze puternice; se scandează „Ceașescu — pace!”).

Stimați tovarăși,
Sedința comună a Plenarei Comitetului Central și a celorlalte organisme democratice dezbate problemele de cea mai mare însemnătate pentru prezentul și viitorul patriei noastre socialiste.

Este adevărat, avem realizări minunate.

Am parcurs un drum lung, de luptă și muncă, am învins multe greutăți, înaintând neabătut spre piscurile înalte și luminoase ale civilizației comuniste.

Am ajuns la mari înălțimi de pe care vedem ce minunate perspective avem! Prin munca unită a întregii noastre

națiuni, sub conducerea partidului, am transformat năzuințele, visurile despre un viitor de aur într-o realitate.

Viața a demonstrat de ce uriașă forță dispune un popor care a lichidat asuprirea și inegalitățile, stăpîn pe destinele sale, avînd o călăuză încercată, cu o concepție revoluționară despre lume și viață.

De la înălțimile la care am ajuns primim cu deplină încredere, înainte, piscurile luminoase care sînt tot mai aproape și la care poporul nostru va ajunge prin munca și activitatea sa revoluționară, în deplină unitate, sub conducerea centrului vital al întregii națiuni — Partidul Comunist Român! (Vii și puternice urale; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!” „Stima noastră și mîndria — Ceașescu, România!”).

Să dezbaterem problemele de la ordinea de zi într-un spirit de înaltă răspundere, critic și autocritic, să luăm atitudine fermă față de lipsuri și greșeli, dar să tragem, totodată, concluzii din tot ceea ce am realizat și să stabilim măsurile necesare în vederea înaintării ferme, neabătute spre înaltele piscuri ale civilizației comuniste! (Aplauze puternice îndelungate).

Nu există în lume forțe pentru a opri înaintarea omenirii — deci și a poporului nostru — spre noua orînduire socială. Mai avem, fără îndoială, de străbătut un drum lung. Mai sînt multe obstacole pînă la culmile înalte ale noii civilizații. Dar drumul pe care l-am parcurs, obstacolele pe care le-am învins, realizările pe care le-am înfăptuit ne dau garanția că vom înainta ferm, învingînd toate greutățile, și vom ajunge la realizarea visului de aur al omenirii, al poporului nostru — a comunismului! (Vii și puternice aplauze).

Să ne luăm angajamentul în fața partidului, a poporului de a lucra cu toată hotărârea și fermitatea, în spirit revoluționar, de a servi în orice împrejurări cauza socialismului, a comunismului, cauza poporului, a bunăstării și fericirii sale, independența și suveranitatea României! (Aplauze puternice prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!” „Vom munci și vom lupta, țara o vom înălța!”).

În întreaga activitate să avem permanent în vedere că nu există și nu poate exista nimic mai presus decît interesele generale ale întregii națiuni, decît victoria socialismului și comunismului, care asigură adevărata libertate, bunăstarea și demnitatea întregii noastre națiuni!

Să facem totul pentru triumful păcii și colaborării în lume! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu, România — stima noastră și mîndria!” „Ceașescu — pace!”). Într-o atmosferă de puternică însuflețire și de strînsă unitate în jurul partidului, al secretarului său general, toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și ovacionează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU).

Dezbateri în consiliile pe domenii de activitate

(Urmare din pag. 1)

giu activității sale neobosite, contribuției sale decisive la elaborarea politicii interne și externe a partidului și statului nostru la înfăptuirea consecventă a Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Participanții la dezbateri au reliefat cu înaltă mîndrie patriotică inițiativele și demersurile secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceașescu, în vederea soluționării problemelor fun-

damentale ale lumii contemporane, în concordanță cu interesele tuturor popoarelor, pentru triumful cauzei generale a progresului, dezarmării, colaborării și păcii.

În cuvîntul lor, participanții la dezbateri au exprimat înalta prețuire față de activitatea multilaterală desfășurată de tovarășa Elena Ceașescu, militant de frunte al partidului și statului nostru, care aduce o contribuție de cea mai mare însemnătate la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe, la dezvoltarea științei, învățămîntului și culturii românești.

Evidențindu-se valoarea inestimabilă, științifică, teoretică și practică a Tezelor Comitetului Politic Executiv din aprilie, s-a subliniat că dezbaterile lor în toate organele și organizațiile de partid, de stat, de masă și obștești, în organismele democratice muncitorești a contribuit la o și mai puternică mobilizare și angajare muncitorească, la întărirea spiritului critic și autocritic, a răspunderii și exigenței revoluționare în îndeplinirea sarcinilor de plan.

Dînd o înaltă apreciere conținutului documentelor aflate pe ordinea de zi

a Sedinței comune, cei care au luat cuvîntul au exprimat voința fermă a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii de a acționa cu hotărâre pentru înfăptuirea exemplară a hotărîrilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a Planului național unic de dezvoltare economico-socială a țării pe anul 1989 și prevederilor pe întregul cincinal.

În cursul dezbaterilor au fost prezentate măsuri și acțiuni întreprinse, în lumina indicațiilor și orientărilor date de tovarășul Nicolae Ceașescu, în ve-

derea ridicării neîncetate a nivelului activității organizatorice, ideologice și politico-educative, perfecționării stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor de partid, perfecționării vieții interne de organizație, dezvoltării exigenței revoluționare, întăririi rolului conducător al organizațiilor de partid în toate colectivele de oameni ai muncii. Participanții la lucrările consiliilor pe domenii au exprimat angajamentul de a acționa cu abnegație și răspundere comunistă pentru înfăptuirea exemplară a

importantelor obiective economice și social-politice cuprinse în magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceașescu, amplu program de muncă și acțiune pentru întregul partid, pentru întregul popor, a planurilor de dezvoltare multilaterală a țării — garanție sigură a creșterii neconținute a nivelului de trai material și spiritual al poporului, a ridicării României pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație, a înaintării ei ferme pe calea luminoasă a socialismului și comunismului.